

APOCALIPSIS

1. **Kay librotari, ¿pitaq escribiran?**

Kay librotaqa apóstol Juanmi escribiran (Apoc 1.1). Juanqa Zebedeopa hinallataq Salomeyapa wawanmi karan (Mat 20.20-23; 27.56). Paymi Señor Jesucristopa ancha khuyakusqan apostolnin karan. Juanqa manaraq Señor Jesusta reqsishaspaqa, Bautizaq Juanpa discipulonmi karan (Juan 1.35-40). Paymi wawqen Jacobopiwan (Santiagopiwan) Galilea laguna qochapi challwata challwasharanku. Hinaqtinmi Jesusqa paykunata waqyaran discipulonkuna kanankupaq (Mat 4.21; Mar 1.19-20).

2. **Kay libreri, ¿hayk'aqtaq escribisqa karan?**

Kay libroqa escribisqa kanman karan Señor Jesucristopa nacesqanpa qepanta 90 otaq 97 watakunapin. Ichaqa wakin estudiaq wawqenchiskunañataqmi ninku: “Juanqa kay revelaciontaqa chashkinman karan Jesucristopa nacesqanpa qepanta 59 otaq 60 watakunapin”, nispanku. Hinaspapas Juanqa kay librotaqa escribiran Patmos nisqa lamar qochapa chawpin islapi preso kashaspanmi (Apoc 1.9).

3. **Kay libreri, ¿pikunapaqtaq escribisqa karan?**

Kay libroqa escribisqa karan Asia provincia lawpi qanchisnintin iglesiakunapaq, hinallataq llapallan creyentekunapaqwan ima (Apoc 1.4, 11).

4. **Kay libreri, ¿imapaqtaq escribisqa**

karan? Kay libroqa esribisqa karan qepa tiempokunapi pasananmanta runakunaman advertinanpaqmi, saynapi mana creyente runakuna huchankumanta wanakunankupaq, hinallataq creyentekunapas tukuy sasachakuykunapi tarikuspanku, astawan Señor Jesucristopí creespanku, paypa kutimunan p'unchawta suyakunankupaqwan ima (Apoc 1.3; 2.10).

5. **Kay libropiri, ¿mayqen versiculotaq aswan más importante yuyanapaq?** Kay versiculon aswan más importanteqa: “Diosmi bendecinqa pipas kay libropi profetizasqa kaqkunata leeqtaqa. Saynallataqmi Diosqa bendecillanqataq kay libropi esribisqa kaqkunata uyarispa ruwayman churaq runakunatapas. Ichaqa kay libropi esribisqa kaqkunapa cumplikunan tiempoqa cercallañan kashan” (Apoc 1.3).

6. **Kay librori, ¿imayna dividisqataq kashan?** Kay libroqa khayna dividisqan kashan:

- (1) Apóstol Juanman revelationpi Dios rikuchisqanmanta (Apoc 1.1-20).
- (2) Qanchis iglesiakunamanta, hanaq pachapi adorasqankumantawan (Apoc 2.1 asta 4.11).
- (3) Qanchis sellokunamanta, qanchis corretakunamantawan (Apoc 5.1 asta 11.19).
- (4) Dragonmanta, ishkay mancharikuypaq millay animalkunamantawan (Apoc 12.1 asta 13.18).
- (5) 144,000 runakunamanta, angelkunapa

- willakusqanku juiciomantawan (Apoc 14.1-20).
- (6) Qanchis copakunamanta, Babilonia llaqtamantawan (Apoc 15.1 asta 18.24).
- (7) Corderopa casarakusqan fiestamanta, waranqa watamanta, Satanás wiñaypaq vencesqa kasqanmantawan (Apoc 19.1 asta 20.15).
- (8) Mosoq cielomanta, mosoq allpa pachamanta, mosoq Jerusalenmantawan (Apoc 21.1 asta 22.5).
- (9) Jesucristopa kutimunan tiempo cercallaña kasqanmanta (Apoc 22.6-21).

Apóstol Juanman revelacionpi Dios rikuchisqanmanta

¹ Diosmi imakunas pasananmanta Señorninchis Jesucristoman kay revelacionta rikuchiran, saynapi Señorninchis Jesucristoñataq payta serviqkunaman prontolla imakunas pasananmanta willananpaq. Chaypaqmi Señorninchis Jesucristoqa huk angelninta mandamuran, imaymana pasananmanta, serviqnin Juanman willananpaq.

² Chaymi Juanqa chaykuna rikusqanta escribiran, Señorninchis Jesucristopa rikuchisqanman hina. Jesucristopa rikuchisqanqa karan Diosmanta chashkisqanmi. Juanpa kaykuna escribisqanqa cheqaqpunin.

³ Diosmi bendecinqa pipas kay libropi profetizasqa kaqkunata leeqtaqa. Saynallataqmi Diosqa bendecillanqataq kay libropi escribisqa kaqkunata uyarispa ruwayman churaq runakunatapas.

Ichacha kay libropi escribisqa kaqkunapa cumplikunan tiempoqa cercallañan kashan.

*Qanchis llaqtapi kaq iglesiakunaman cartata
escribispa Juan saludasqanmanta*

⁴ Noqa Juanmi Diospa partenmanta, hinal-lataq Diospa tiyanan trononpa ñawpaqninpi kaq qanchis espiritukunapa partenmantawan saludamuykichis Asia provincia lawpi qanchisnintin iglesiakunaman. Diospa munakuynin, hinallataq hawkayayninpas qankunapi kachun. Hinaspapas payqa ñawpaqpas, kunanpas, hinallataq qepa tiempomanpas kaqlan. Payllataqmi qepa tiempomanpas hamunqa.

⁵ Saynallataqmi saludamuykichis Señorninchis Jesucristopa partenmantawan. Pay kikinmi cheqaq kaqkunamanta testigo. Paymi wañusqa kasqanmanta primerta kawsarimuran, wiñay kawsayniyoq kananpaq; payllataqmi kay pachapi llapallan reykunata kamachiqpas. Jesucristoqa anchatan munakuwanchis; chayraykun payqa yawarninta cruzpi ch'aqchuran, huchanchiskunamanta perdonawananchispaq.

⁶ Hinaspapas Señorninchis Jesucriston churawaranchis, reykuna, hinallataq sacerdotekunaña kaspa, Dios Taytanta servinanchispaq. Paymi tukuy atiyniyoq; payá wiña-wiñayapaq alabasqa kachun. Amén.

⁷ ¡Qawariyjis, Jesucristo phuyupi hamusqanta! Llapallan runakunan paytaqa rikunqaku. Saynallataqmi Jesucristota wañuchiq runakunapas rikullanqakutaq.

Hinaspan kay enteron pachapi llapallan runakunaqa, payta rikuspa, anchata lamentakuspa waqanqaku.

¡Arí, saynan pasanqa! Amén.

⁸ Señor Diosmi nin khaynata:

—Noqan kani Qallariypas hinallataq Tukukuypas; saynallataq ñawpaq kaqpas, kunan kaqpas, qepa tiempoman hamuqpas, hinallataq tukuy atiyniyoq Diospas, nispa.

Apóstol Juan revelacionpi Jesucristota rikusqan-manta

⁹ Noqa wawqeykichis Juanmi, Diospa palabranmanta, hinallataq Jesucristomantawan willakusqayrayku, lamar qochapa chawpinpi kaq Patmos islapi preso kasharani. Noqaqa Señorninchis Jesucristopí creeqmasiykichis kasqayraykun, qankunawan kushka ñak'arispay, Diospa gobiernonmanta allin willakuykunata qankunawan kushka willashani. Saynallataqmí Señor Jesucristowan huklla kasqanchisrayku tukuy sasachakuykunapipas pacienciakuspa kawsashanchis.

¹⁰ Hinaqtinmi huk domingo p'unchawta Santo Espiritupa atiyninwan, huk cornetapa waqasqanta hina qepay lawpi huk waqyakuya uyarirani. Chay waqyakumi,

¹¹ khaynata niwaran:

—{Noqan kani Qallariypas, hinallataq Tukukuypas}. Llapallan rikusqaykitayá huk libropi escribiy. Hinaspayki Asia provincia lawpi qanchisnintin iglesiakunaman apachiy: Éfeso llaqtapi iglesiaman, Esmirna llaqtapi iglesiaman, Pérgamo llaqtapi iglesiaman, Tiatira llaqtapi

iglesiaman, Sardis llaqtapi iglesiaman, Filadelfia llaqtapi iglesiaman, hinallataq Laodicea llaqtapi iglesiamanwan ima, nispa.

12 Hinaqtinmi chay rimapayamuwaqniyta rikuya munaspa, qepay lawman qawarirani. Hinaspan rikurani qorimanta ruwasqa mechero hina k'anchaq qanchis candelabrokunata.

13 Chay mechero hina k'anchaq qanchis candelabrokunapa chawpinpin rikurani, Diosmanta Hamuq Runaman rikch'akuq runata. Payqa chaki puntankama túnica p'achayoqmi kasqa. Hinallataqmi qasqonpipas qorimanta huk cinto churasqa kasqa.

14 Chukchanpas yura-yuraq millmaman, hinallataq yuraq rit'iman rikch'akuqmi kasqa. Saynallataqmi ñawinkunapas k'ancharishaq nina rawrashaq hinaraq kasqa.

15 Chakinkunapas nina rawrashaq hornopi caldeasqa bronce hinaraqmi k'ancharishaq puka kasqa. Saynallataqmi rimasqanpas huk hatun phaqchamanta imaynan ashka unu phaqchimuspa qaparin chay hinaraqmi kasqa.

16 Phaña makinpitaqmi qanchis ch'askakunata hap'isqa. Siminmanta rimasqanpas sapa lawn-inpi filoyoq espada hinaraqmi kasqa. Uyanpas intipa fuerte k'anchaynin hinaraqmi kasqa.

17 Chaymi noqaqa chaykunata rikuspay, chay k'ancharishaq runapa ñawpaqninpi wañusqa hina urmarani. Ichaqa phaña makinwan noqata tupaikamuwaspan, khaynata niwaran:

—Ama manchakuychu; noqan kani Qallariypas, hinallataq Tukukuyupas.

18 Noqaqa kawsanin; hinaspapas noqaqa wañusqan karani. Ichaqa kunanmi wiñawiñaypaqña kawsashani. Chaymi noqaqa ancha atiyniyoq kani wañusqakunata kawsarichimunay-paqpas, otaq kaqlapi qepakunankupaqpas.

19 Kunanqa escribiy kay rikusqaykikunata, kunan tiempopi imakunas pasananmanta, hinal-lataq qepa tiempokunapi imakunas pasanan-mantawan ima.

20 Kunanmi entiendechisqayki kay phaña makiypi qanchis ch'askakuna rikusqaykita, hinallataq qorimanta ruwasqa mechero hina k'anchaq qanchis candelabrokuna imatas significan chayta. Chay qanchis ch'askakuna rikusqaykiqa, chay qanchis iglesiakunapa angelninkunana. Ichaqa chay qanchis candelabrokuna rikusqaykiñataqmi, qanchis iglesiakuna kanku, nispa. [Nota: *Chay qanchis iglesiakunapa angelninkunaqa, qanchis iglesiakunapa liderninkunan kankuman.*].

2

Éfeso llaqtapi kaq iglesiaman escribisqanmanta

1 Éfeso llaqtapi kaq iglesiapa angelninman escribiy khaynata:

—Noqan phaña makiypi qanchis ch'askakunata hap'iqlqa kani. Hinaspapas noqallataqmi chay qorimanta ruwasqa mechero hina k'anchaq qanchis candelabroku-napa chawpinpi puriqpas kani. Noqan kayta nimuykichis: **2** Noqaqa yachanin tukuy imaymanakuna ruwasqaykita, nishu

llank'asqaykita, pacienciayukuspa mana ishkayasqaykita, hinallataq tukuy mana allin ruwaq runakunata mana soportasqaykitapas. Saynallataqmi qanqa, mana apóstol kashaspa "apóstolmi kani" niq runakunatapas pruebaman churaspayki, llulla kasqankuta hap'iranki.

³ Saynallataqmi noqaqa yachani pacienciayoq kasqaykita, hinallataq noqata khuyakuwasqaykirayku, ñak'arispa serviwasqaykitapas. Ichaqa saynata ñak'arishaspapas manan qanqa ishkayarankichu.

⁴ Ichaqa huk cosan qanpa contraykipi kashan: Qanqa manañan ñawpaq hinañachu noqataqa khuyakuwanki. (Chay ruwasqaykin noqamanqa mana gustawanchu).

⁵ Qanqa yuyariyá imaynas noqapi chayllaraq iñikushaspayki karanki chayta. Hinaspas huchaykikunamanta wanakuspa Diosta kasukuy, imaynan qallariyinipi kasukuranki chay hinata. Sichus Diosman mana kutirkunkichu chayqa, mechero hina k'anchaq candelabro qosqaytan quitasqayki amaña k'anchananpaq.

⁶ Ichaqa kay ruwasqaykin noqamanqa gustawan. Qanqa Nicolaíta religionniyoq runakunapa mana allinkuna ruwasqantan cheqnikunki, imaynan noqapas cheqnikuni chay hinata.

⁷ Saynaqa ninriyoq kaspaykichisqa, iglesia-akunaman Santo Espiritupa nisqantayá allinta uyariyachis. Pipas noqapi confiaspa venceq-manmi, noqaqa permitisaq Diospa paraisonman haykuspa, chay kawsay qokuq sach'apa

rurunmanta mikhunanpaq, nispa.

Esmirna llaqtapi kaq iglesiaman escribisqan-manta

8 —Esmirna llaqtapi kaq iglesiapa angelninman escribiy khaynata:

Noqan kani Qallariypas hinallataq Tukukuypas. Wañusqan karani; ichaqa kunanmi kawsarimuspa wiñaypaqña kawsashani. Noqan kayta nimuykichis:

9 Noqaqa yachanin sasachakuykunapi ñak'arisqaykita, hinallataq wakcha kasqaykitapas. Ichqa Diospi creesqaykiraykun qanqa iñiyiyki pi qapaq kashanki. Hinaspapas noqaqa yachallanitaqmi "Israel nacionniyoq runakunan kayku" nishaspanku qankunapa contraykichispi rimasqankuta. Hinaspapas paykunaqa sinagogapi huñunakushaspankupas, diablotan cheqaqtapuni servishanku.

10 Saynaqa amayá qanqa manchakuychu ñak'ariykuna hamuqtinqa. Aswanqa uyariy kay nisqayta: qankunamantan wakinniykichista diabloqa carcelman churasunkichis, saynapi probasqa kanaykichispaq. Saynallataqmi qankunaqa chunka p'unchaw qatikachasqa kaspaykichis sufrispa ñak'arinkichis. Ichqa ama ishkayaspayá wañunaykikama Diospi confiay. Sichus saynata ruwanki chayqa, noqan wiñawiñaypaq kawsay premiota qosqayki.

11 Saynaqa ninriyoq kaspaykichisqa, iglesiakunaman Santo Espiritupa nisqantayá allinta uyariychis. Pipas noqapi confiaspa vence-

qtan noqaqa wiñaypaq librashaq, ishkay kaq wañuymanta, nispa.

Pérgamo llaqtapi kaq iglesiaman escribisqan-manta

12 —Pérgamo llaqtapi kaq iglesiapa angelninman escribiy khaynata:

Sapa lawninpí filoyoq espadata hap'iqmi khaynata nin:

13 Noqaqa yachanin diablopa gobiernasqan llaqtapi tiyasqaykitaq. Ichaqa chay llaqtapi tiyashaspaykipas, manan dejarankichu noqapi confiaytaqa. Chay diablopa tiyasqan llaqtapin noqamanta willakuq Antipastapas wañuchiranku. Payqa noqapin cheqaqtapuni confiaran. Ichaqa chay ruwasqankuta rikushaspaykipas, qanqa mana ishkayaspan noqapi confiaranki.

14 Ichaqa kaykuna ruwasqaykin qanpa contrayki pi kashan: qankuna ukhumantan wakinniykichisqa chay ñawpaq huchayoq Balaam runapa yachachisqankunata kasukuqkuna kashankichis. Balaamqa rey Balacmanmi consejaran, Israel nacionniyoq runakunata huchallichinanpaq. Chaymi Israel nacionniyoq runakunaqa idolokunaman ofrecesqa mikhunakunata mikhuranku, hinallataq waqllikuy millay huchakunata ruwaspa puriranku.

15 Saynallataqmi qankunamanta wakinniykichisqa Nicolaita religionniyoq runakunapa yachachisqanta creeshankichis. Chay yachachisqankutan noqaqa millakuni.

16 Chayraykun niykichis, huchaykichista saqespayá Diosman kutirikuychis. Sichus Diosman mana kutirikunkichishchu chayqa, noqa hamuspaymi simiymanta lloqsimuq espadawan castigasaq, chay Nicolaita religionniyoq runakuna qatikuqkunata.

17 Saynaqa ninriyoq kaspaykichisqa, iglesiakunaman Santo Espiritupa nisqantayá allinta uyariychis. Pipas noqapi confiaspa venceq manmi, pakasqa maná nisqa sutiyoq mikhunata mikhuchisaq. Hinallataqmi huk yuraq rumichatapas qollasaqtaq. Chay rumichapin huk mosoq sутин escribisqa kashan. Chay mosoq suitaqa yachanqa chay rumichata chashkiqlan, nispa.

Tiatira llaqtapi kaq iglesiaman escribisqamanta

18 —Tiatira llaqtapi kaq iglesiapa angelninman escribiy khaynata:

¡Noqaqa Diospa Wawan Jesucriston kani! Ñawiykunaqa nina rawrashaq hinan. Chakiykunataqmi nina rawrashaq hornopi caldeasqa bronce k'ancharishaq puka hinaraq. Noqan kayta nimuykichis:

19 Noqaqa yachanin llank'asqaykita, khuyakuwasqaykita, noqapi creespa confiasqaykita, runamasiykikuna yanapaq kasqaykita, pacienciayoq kasqaykita, hinallataq ñawpaq ruwasqaykikunamanta kunan ruwasqaykuna aswan más allin kasqantapas.

20 Ichaqa kaykuna ruwasqaykin qanpa contrayki pi kashan: qanqa permitishankin chay

Jezabel sutiyoq falso profetisa warmi munasqan ruwananta. Payqa “Diosmanta willakuq profetisan kani” nispanmi, creyentekunata engañaspa, tukuy waqllikuy millay huchakunata ruwachishan; hinallataq runakunapa ruwasqan idolokunaman ofrecesqa mikhunakunatapas mikhunankupaq yachachishan.

21 Chaymi noqaqa chay Jezabel warmimanqa oportunidadta qorani, huchanta saquespa Diosman kutirikunanpaq. Ichaqa huchankuna saqeytaqa manan munaranchu.

22 Chayraykun noqaqa anchata ñak'arichisaq chay Jezabel warmitaqa, nishu nanaywan camapi onqonanpaq. Saynallataqmi paywan waqllikuq runakunatapas anchata ñak'arichisaq, sichus huchankumanta wanakuspa noqaman mana kutirimunqakuchu chayqa.

23 Noqaqa chay warmita kasukuqkunatapas wañuchisaqmi. Saynapin llapallan creyentekunaqa yachanqaku, noqaqa llapallan runakunapa piensasqanta, hinallataq ima munasqankutapas yachasqayta. Chaymi noqata kasukuwaq runakunamanqa premionta qopusaq; huchapi kawsaq runakunatataq castigasaq.

24 Ichaqa chay Tiatira llaqtapi tiyaqkunamanta wakinnyikichisqa, chay Jezabel warmipa yachachisqankunataqa manan qatikurankichishchu. Saynallataqmi diablopas pakasqan secretokunamanta yachachisqankutapas manan qatikurankichishchu. Chayraykun qankunamanqa kay huk kamachikuyllata nisqaykichis:

25 Qankunaqa imaynatan kunankama noqapi

confiashankichis, saynatayá confiaychis asta kumaykama.

²⁶ Pipas diablota vencespa, noqapa kamachisqaykunata asta tukukuy p'unchawkama kasukuqmanmi noqaqa autoridadta qosaq, nacionkunata gobiernananpaq.

²⁷ Imaynan noqamanpas Dios Taytayqa autoridadta qowaran, saynallataqmi noqapas qankunaman autoridadta qosqaykichis, nacionkunata gobiernanaykichispaq. Chaytaqa gobiernankichis huk fierromanta bastonwan imaynan huk allpamanta ruwasqa mankata p'akispa ñut'unkichis, chay hinataraqmi contraykichispi hatarimuq runakunataqa ruwankichis.

²⁸ Hinaspapas qankunamanqa qollasqaykichistaqmi, pacha illarimuy ch'askatapas.

²⁹ Saynaqa ninriyoq kaspaykichisqa, iglesia-kunaman Santo Espiritupa nisqantayá allinta uyariyichis, nispa.

3

Sardis llaqtapi kaq iglesiaman escribisqanmanta

¹ —Sardis llaqtapi kaq iglesiapa angelinman escribiy khaynata:

Noqa Diospa qanchis espiritunkunata, hinallataq qanchis ch'askakunata hap'iqli, khaynata nini: Noqaqa yachanin tukuy imaymana ruwasqaykikunataqa; runakunana qankunataqa alabasunkichis noqapi confianaykichispaq piensaspanku. Ichqa chay nisqankuqa manan cheqaqchu. Aswanmi

qankunaqa noqapaqqa wañusqa hinaña kashankichis.

² Rikch'ariy, hinaspa kallpanchakuy, saynapi iñiyiyki ama chinkananpaq. Qawasqayman hinaqa, imapas allinkuna ruwasqaykikunaqa ñan chinkananpaq hinaña kashan Diospa ñawpaqninpiqa, Diosta qankuna mana allintachu kasukusqaykichisrayku.

³ Saynaqa yuyariyá imakunatas Diosmanta uyarispa yacharanki chayta. Hinaspayki chaykunapi allinta yuyaymanarispayki, tukuy huchaykikunamanta wanakuspa, Diosman kutirikuy payllata kasukunaykipaq. Sichus mana rikch'arinkichu chayqa, mana piensasqayki horasta suwa hina hamuspaymi castigasqayki.

⁴ Ichaqa Sardis llaqtapiqa kashanraqmi qankunamanta wakinniykichis huchakunapi mana puriqkuna; paykunapa p'achanmi noqata kasukuwasqankurayku, mana qenllichasqa hina kashan. Chaymi paykunaqa noqawan kushka purinqaku sumaq yuraq p'achawan p'achasqa, noqata kasukuwaspa kawsasqankurayku.

⁵ Pipas tukuy tentacionkunata vencespa mana huchallikuqkunan, yuraq p'achawan p'achachisqa kangaku. Paykunapa sutintaqa Diospa kawsay libronmantan mana ni hayk'aqpas borrasaqchu. Aswanmi noqaqa Dios Taytaypa ñawpaqninpi, hinallataq angelinkunapa ñawpaqninpiwan nisaq "paykunaqa noqapan", nispay.

⁶ Saynaqa ninriyoq kaspaykichisqa, iglesi-akunaman Santo Espiritupa nisqantayá allinta uyariyichis, nispa.

Filadelfia llaqtapi kaq iglesiaman escribisqan-manta

⁷ —Filadelfia llaqtapi kaq iglesiapa angelniman escribiy khaynata:

Noqaqa Diosmanta Hamuq Cheqaq Ch'uya Salvadormi kani. Hinaspapas noqan hap'ini Davidpa gobiernasqan llaqtapa punkunpa llaventapas. Chaymi punkuta kichaqtiyqa, mana ni pipas wishq'aytaqa atinmanchu. Saynallataqmi punkuta wishq'aqtiypas, manan ni pipas kichaytaqa atinmanchu. Kunanqa uyariychisyá noqapa kay nisqayta:

⁸ Noqaqa tukuy ima ruwasqaykitan yachani. Noqa kikiymi qanpa ñawpaqniyki huk punkuta kicharani. Chay punkutaqa manan ni pipas wishq'aytaqa atinmanchu. Noqaqa yachanin, qanqa humilde kaspa pisi atiyniyoq kashaspaykipas, noqapa yachachisqaykunatan kasukuranki; hinaspapas qanqa manan p'enqakurankichu noqamantaqa.

⁹ Noqaqa yachanin, huk grupo runakuna sinagogapi huñunakuspa, diablopa munasqanta ruwaspanku, paypa partenmanta kasqankuta. Hinaspapas paykunaqa "Israel nacionniyoq runakunan kayku" nishaspankun, llullakuspa purishanku. Paykunatan noqaqa obligasaq qanpa ñawpaqniyki qonqorikunankupaq. Chaymi paykunaqa yachanqaku qankuna munakusqaymanta.

¹⁰ Enteron mundontinpin sasachakuypas, hinallataq ancha ñak'ariypas kanqa. Chaykunawanmi runakunaqa pruebasqa kanqaku. Qantan ichaqa tukuy imapi kasukuwasqayki-

rayku protegesqayki, astawanraq noqapi confianaykipaq.

11 Noqaqa prontollan kutimusaq. Saynaqa imaynan noqapi confiashanki, saynallataqyá ama ishkayaspa noqapi confiay. Saynata kawsaqtiykin mana ni pipas premioykitaqqa qechusunkichu.

12 Pipas noqapi confiaspa diablotra venceqmi, Diosniypa templonpiqa huk importante runa kanqa, imaynan templopa pilarninpas kashanman hina. Chaymi chay templomantaqa mana ni hayk'aqpas lloqsinqachu. Hinaspan paypi esribisaq Diosniypa sutinta, hinallataq hanaq pacha llaqtapa sutintawan. Chay llaqtaqa Diospa tiyasqan cielomanta hamuq mosoq Jerusalén llaqtan. Saynallataqmi paypiqa noqapa mosoq sutiytapas escribillasaqtaq.

13 Saynaqa ninriyoq kaspaykichisqa, iglesiakunaman Santo Espiritupa nisqantayá allinta uyariyachis, nispa.

Laodicea llaqtapi kaq iglesiaman escribisqan-manta

14 —Laodicea llaqtapi kaq iglesiapa angelinimán escribiy khaynata:

Noqaqa Cheqaq Kaqmi kani. Hinaspapas noqaqa cheqaqtan rimani. Chaymi noqaqa mana llullakuspa rimani. Diosqa noqantakaman tukuy imakunata unancharan. (Kunanqa uyariwayá kay nisqayta:)

15 Noqaqa tukuy ima ruwasqaykitan yachani. Qanqa manan ni chirichu nitaq ruphachu

kashanki. Aswanqa allinmi kanman chiri kaqtiyki otaq rupha kaqtiykipas.

¹⁶ Ichaqa manan qanqa ni chirichu nitaq ruphachu kashanki; aswanqa tibiolla kasqaykiraykun, simiyanta vomitaspa aqtosqayki.

¹⁷ Qanqa ninkin: “Noqaqa qapaqmi kani. Chaymi tukuy imaymanay kapuwaqtin, mana ni imaypas faltapuwanchu”, nispayki. Ichaqa manan cuentata qokunkichu mana imapaq valeq kasqaykita, miserable kasqaykita, iñiyniykipi wakcha hina kasqaykita, iñiyniykipi ñawsa hina kasqaykita, hinallataq mana p'achayoq q'alalla hina kasqaykita ima.

¹⁸ Chaymi noqaqa kaykunata consejayki. Qanqa kaykunatayá noqamanta rantikuway: ninapi fundisqa qorita, qapaq kanaykipaq; yuraq p'achata, chaywan p'achakuspa, p'enqakuuniykita tapakunaykipaq; ñawiykipaq hampita, chay hampiwan hampikuspa, allinta rikunaykipaq.

¹⁹ Noqaqa llapallan munakusqay runakunataqa q'aqchaspan coregini. Saynaqa kallpanchakuspa, tukuy huchaykikunamanta wanakuspa, Diosman kutirikuy.

²⁰ Qawarimuway; noqaqa punkuta tocaspan waqyamushayki. Sichus qan waqyakusqay vozniya uyarispaykiqa, punkuta kichamuway, wasiykiman haykumunaypaq. Hinapan noqaqa qanwan cenasaq; saynallataqmi qanpas noqawan kushka cenanki. ²¹ Diablota venceq runatan noqaqa permitisaq, tiyana tronoypi noqawan kushka tiyananpaq. Imaynan noqapas diablota vencespay, Dios Taytaypa tiyanan trononpi

paywan kushka tiyashani chay hinata.

²² Saynaqa ninriyoq kaspaykichisqa, iglesi-akunaman Santo Espiritupa nisqantayá allinta uyariyachis, nispa.

4

Diosta hanaq pachapi adorasqankumanta

¹ Chaykuna pasasqanpa qepanmanmi, noqaqa cielota qawarispay, huk kichasqa punkuta rikurani. Hinaqtinmi huk waqyakuyta uyarirani, gallariyninpi huk cornetapa waqasqanman hina rikch'akuqta. Chay waqyakuymi khaynata nimuwaran:

—¡Wichamuy kayman! Kunanmi rikuchisqayki imakunas prontolla pasananmanta, nispa.

² Chay ratollapin Santo Espíritu noqaman hamuspa, atiyninwan hunt'aykuwaran. Hinaqtinmi hanaq pachapi rikurani huk tiyana tronota, chay tronopitaq tiyashaq runata.

³ Chay tronopi tiyaq runaqa rikch'akusqa sumasumaq k'anchaq diamante rumiman hinallataq cornalina rumiman hinan. Saynallataqmi chay tronopa muyuriqninpiqa kallasqataq huk k'uichi. Chay k'uichiqa k'anchashaq esmeralda rumimanmi rikch'akusqa.

⁴ Chay tronopa muyuriqninpiqa kallasqataqmi ishkay chunka tawayoq tronokunapas. Chay tronokunapin ishkay chunka tawayoq ancianokuna tiyasqaku. Chay ancianokunaqa yuraq p'achawan p'achasqan kasqaku, hinallataq umankupipas qorimanta coronayoq ima.

⁵ Chay tronomantan lloqsimusqa rayo llataqyaykuna, qapariy vozkuna, hinallataq rayo

t'oqyamuykuna. Chay tronopa ñawpaqninpitaqmi qanchis mecherokuna rawrashasqa. Chay rawrashaq mecherokunaqa Diospa qanchis espiritunkunan kasqaku.

⁶ Chay tronopa ñawpaqninpiqa kallasqataqmi sumaq cristalman hina rikch'akuq huk lamar cocha hina.

Hinaspapas chay tronopa ñawpaqninpi, hinallataq muyuriqnnipas kallasqataqmi, tawa atiyniyoq kawsaqkuna. Chay atiyniyoq kawsaqkunan kasqaku ñawpaqninkunapi, hinallataq qepankupipas ñawikunawan hunt'asqa.

⁷ Chay atiyniyoq kawsaqkunamantan primer kaqqa rikch'akusqa huk leonman, ishkay kaqtaq huk toroman, kinsa kaqtaq huk runaman, tawa kaqñataq huk hatun phawashaq ankaman.

⁸ Chay tawantin atiyniyoq kawsaqkunaqa, sapankamankun soqta raphrayoqkama kasqaku. Hinallataq enteron cuerponkupipas ñawisapallañan kasqaku. Hinaspapas paykunaqa tuta p'unchawmi mana samarispa khaynata nisqaku:

“¡Santo, Santo, Santon tukuy atiyniyoq Señor Diosqa.

Paymi ñawpaq kaqpas, kunan kaqpas, hinallataq prontolla kutimuqpas!” nispa.

⁹ Chay atiyniyoq kawsaqkunaqa sapa kutinmi chay tiyana tronopi tiyaq wiña-wiñaypaq kawsaq Diosta hatunchasqaku, yupaychasqaku, hinallataq graciastapas qosqaku ima.

¹⁰ Saynallataqmi chay ishkay chunka tawayoq ancianokunapas, chay tronopi tiyaqta adoraranku ñawpaqninpi qonqorikuspa. Hinaspan

coronankutapas orqokuspanku, chay tronopa
 ñawpaqninman churayuspanku, khaynata nisqaku:
11 “¡Señor Diosniyku! Qanllan kanki tukuy
 atiyniyoq Diosqa.

Qanllataqmi kanki hatun-hatun respetasqa Señor
 Diosniykupas.

Chaymi noqaykuqa qanta alabaykiku,
 munasqaykiman hina tukuy imatapas
 unanchasqaykimanta”, nispanku.

5

Escribisqa libromanta Corderomantawan

1 Tiyana tronopi tiyaqpa phaña makinpin rikurani huk rollosqa hina librota sapa lawninpi escribisqata. Chay libroqa qanchis sellokunawan sellasqan kasqa.

2 Hinaspan rikullaranitaq ancha atiyniyoq huk angelatas. Chay angelmi altota qaparispa khaynata tapuran:

—¿Pitaq ancha atiyniyoqri kanman, kay escribisqa libropa sellonkunata qasuspa, chay librota kichananpaqrí? nispa.

3 Ichaqa manan ni pipas karanchu, hanaq pachapi, kay pachapi, hinallataq ukhu pachapipas, chay librota kichaspa qawananaqqa.

4 Chaymi noqaqa anchata waqarani, chay escribisqa librota kicharispa qawananaq hina mana ni pipas kasqanmanta.

5 Hinaqtinmi huknin kaq ancianoqa khaynata niwaran:

—¡Ama waqayñachu! Judá sutiyoq ayllumanta Davidpa mirayninemanta kaq Leonwan sutichasqan huk ganador lloqsiramun.

Paymi ichaqa, Diospa enimigonkunata vencesqanrayku, chay libropa qanchis sellonkunata qasuruspa, kichariyta atinqa, nispa.

6 Chaymantan rikullaranitaq tiyana tronopa ñawpaqninpi huk Corderotapas sayashaqta. Chay Corderopa muyuriqninpin kashasqaku chay tawa atiyniyoq kawsaqkuna, hinallataq chay ishkay chunka tawayoq ancianokunapas. Chay Corderoqa ñak'asqa hinan kashasqa. Hinaspapas chay Corderoqa qanchis waqrayoqmi kasqa, hinallataq qanchis ñawiyoq ima. Chaykunaqa Diospa qanchis espiritunkunan kasqaku. Chay espiritukunatan Diosqa enteron kay pachaman mandamusqa.

7 Hinaspan chay Corderoqa hamuspa, chay tronopi tiyaqpa phaña makinmanta chashkiran chay esribisqa librota.

8 Hinaqtinmi chay librota chashkiriqtin hinalla, chay tawantin atiyniyoq kawsaqkunapas, hinallataq chay ishkay chunka tawayoq ancianokunapas, Corderopa ñawpaqninpi qon-qorikuranku. Paykunapaqa sapankamankupan kasqa arpankupas, hinallataq qorimanta copankupas. Chay copakunan kasqa inciensowan hunt'asqa. Chay copapi hunt'asqa inciensoqa, Señor Jesucristopi llapallan creeqkunapa oracionninmi kasqa.

9 Hinaqtinmi paykunaqa huk mosoq takita taki-ranku Corderoman khaynata:

“Qanllan esribisqa librota hap'inaykipaq hinaqa kanki.

Qanllan sellokunatapas qasuspa kichanaykipaq hinaqa kanki.

Qanqa wañuchisqan karanki.
 Qanllan yawarniykiwan huchapi kawsaq
 runakunata rantiranki,
 tukuy clase rimayniyoqkunata, tukuy
 llaqtamanta, hinallataq tukuy nacionku-
 namantawan ima, saynapi Diospa llaqtan
 kanankupaq.

¹⁰ Hinaspapas paykunataqa tukuchiranki reyku-
 naman hinallataq sacerdotekunamanmi.
 Paykunan Diosta servispanku, kay pachata
 gobiernanqaku”, nispanku.

¹¹ Chaymanta qawarispaymi rikurani tronopa
 muyuriqinpi chay tawantin atiyniyoq
 kawsaqkunata, chay ishkay chunka tawayoq
 ancianokunata, hinallataq ashkallaña
 millonninpi angelkunatawan ima. Hinaspan
 uyarirani chay angelkunapa bulla hina
 vozninkuta.

¹² Hinaspan paykunaqa tukuy kallpankuwan qaparispas, khaynata alabasqaku:

“¡Ñak'arichispa wañuchisqa kaq Corderoqa
 kaykunata chashkinanpaqqa merecenmi: atiyta,
 qapaq kayta, yachayta, kallpata,
 respetota, hatunchasqa kayta, hinallataq
 alabasqa kayta ima!” nispanku.

¹³ Hinaspapas noqaqa uyarillaranitaqmi
 Diospa tukuy ima kawsaq unanchasqankunapa
 voznintapas, hanaq pachapi, kay pachapi, ukhu
 pachapi, hinallataq lamar qochapi kaqkunapas
 khayna nisqankuta:

“¡Tiyana tronopi tiyaqwan, hinallataq Corderopiwanyá ancha respetasqa kachunku,
 alabasqa kachunku, yupaychasqa

kachunku, hinallataq hatunchasqa ima kachunku wiña-wiñaypaq, ancha atiyniyoq kasqankurayku!", nispanku.

¹⁴ Chay tawantin atiyniyoq kawsaqkunataqmi khaynata niranku:

—¡Saynapuni kachun! nispanku.

Saynallataqmi chay ishkay chunka tawayoq ancianokunapas, qonqoriyukuspanku, {wiñay kawsaq Diosta} adoraranku.

6

Sellokunamanta

¹ Chaymantan noqaqa rikurani, chay qanchis sellokunamanta primer kaq sellota Cordero kicharisqanta. Hinaqtinmi chay tawantin atiyniyoq kawsaqkunamanta primer kaqta uyarirani, rayo t'oqyaq hinaraq altota qaparispa, khayna nimuqta:

—¡Hamuy! nispa.

² Chaymantan rikurani huk yuraq caballota. Chay caballopi montakuqmi huk coronata chashkiran. Hinapan payqa huk arcota flechayoqta apasqa. Paymi enemigonkunata vencespa, yapamanta lloqsiran, huktawan peleaspa vencenanpaq.

³ Ishkay kaq sellota qasuspa Cordero kichaqtinmi, noqaqa chay tawantin atiyniyoq kawsaqkunamanta ishkay kaqta uyarirani, khayna nimuqta:

—¡Hamuy! nispa.

⁴ Hinaqtinmi huk caballoñataq lloqsimuran, nina hina puka sansa colorman rikch'akuq. Chay caballopi montakuqmanñataqmi Diosqa atiyta,

hinallataq huk espadatapas qoran, kay pachapi hawkayayta chinkachinanpaq, hinallataq runakunapas paykunapura wañuchinakunankupaq ima.

5 Kinsa kaq sellota qasuspa Cordero kichaqtinmi, noqaqa chay tawantin atiyniyoq kawsaqkunamanta kinsa kaqta uyarirani, khayna nimuqta:

—¡Hamuy! nispa.

Hinaqtinmi noqaqa rikurani huk yana cabal-lottañaq. Chay caballopi montakuqñataqmi huk balanzata makinpi hap'isqa.

6 Hinaqtinmi uyarirani chay tawa atiyniyoq kawsaqkunapa chawpinmanta khayna nimuqta:

—Huk p'unchaw jornalmi aypanqa huk kilo trigollapaq otaq kinsa kilo cebadallapaq. Ichaqa amayá aceitepa hinallataq vinopa precionpas wichachunchu, nitaq escaseachunchu, nispa.

7 Tawa kaq sellota qasuspa Cordero kichaqtinmi, noqaqa chay tawantin atiyniyoq kawsaqkunamanta tawa kaqta uyarirani, khayna nimuqta:

—¡Hamuy! nispa.

8 Chaymi noqaqa qawarispay rikurani huk q'ello caballota. Chay caballopi montakuqpa sutinmi kasqa Wañuy; chay wañuypa qepantan wañusqakunapa kasqan lugarpas hamusqa. Chay caballopi montakuqmi atiyta chashkiran, kay pachapi llapallan runakunamanta tawa kaq parten runakunata wañuchinapqaq guerrakunawan, yarqaykunawan, onqoykunawan, hinallataq salqa animalkunawan ima.

Pishqa kaq sellomanta

9 Pishqa kaq sellota qasuspa Cordero kichariqtintaqmi, noqaqa altarpa pachanpi rikurani, Diospa palabranta willakusqankurayku, hinallataq Jesucristopi creesqankurayku wañuchisqa kaq runakunapa almankunata.

10 Paykunan altota qaparispanku khaynata nirkanku:

—Tukuy atiyniyoq cheqaq ch'uya Diosniyku, ¿hayk'aqkamataq mana juzgankichu wañuchiwaqniyku runakunata vengakunaykipaqrí? Paykunatari, ¿hayk'aqpunitaq castigankí? nispanku.

11 Hinaqtinmi Diosqa sapankamankuman huk yuraq p'achata qoran. Hinaspan Diosqa paykunata khaynata niran:

—Pacienciakuspa hawkalla huk tiempotawan suyakuychis; manaraqmi wañuchinkuraqchu qankuna hina Jesucristota serviç runakunataqa. Paykunata wañuchiqtinkuñan, chayraq hunt'akunqa; chaykamayá suyakuychis, nispa.

Soqta kaq sellomanta

12 Soqta kaq sellota qasuspa Cordero kichariqtinmi, huk hatun terremotopa pasasqanta rikurani. Hinaqtinmi intiqa tutayaran, luto p'achawanpas p'achasqa kashanman hina. Saynallataqmi killapas yawar hina puka colorman tukuran.

13 Hinaqtinmi cielopi kaq ch'askakunapas kay allpa pachaman urmamuranku, imaynan huk higos sach'apa manaraq poqo rurunpas wayra nishuta wayramuqtin, tukuy pampaman wishñikamun chay hinata.

¹⁴ Saynallataqmi cielopas chinkaran, huk hatun rollosqa papel hina. Saynallataqmi orqokunapas, hinallataq lamar qochapa chawpinpi kaq islakunapas sitionmanta kuyuchisqa karan.

¹⁵ Hinaqtinmi kay pachapi gobiernaq reykuna, soldadokunapa jefenkuna, qapaqkuna, atiyniyoq kamachikuq runakuna, esclavokuna, hinallataq libre kaq runakunapas t'oqokunapi, hinallataq qaqqa siki mach'aykunapi ima llapachallanku pakakuranku.

¹⁶ Hinaspan paykunaqa qaparispa, orqokunata, hinallataq qaqqakunatapas khaynata niranku:

—¡Hawaykuman urmayamuspa ñit'iwayku, tiyana tronopi tiyaq ama rikuwanankupaq; hinallataq Corderopa ancha phiñakuyninmantapas pakaykuwayku!

¹⁷ Diospa hinallataq Corderopa anchata castigawananchis p'unchawmi ña chayaramunña. ¡Chaymi mana ni pipas chay castigotaqa aguantayta atinqachu! nispanku.

7

144,000 runakuna sellowan sellasqa kasqankumanta

¹ Chaymantan rikullaranitaq tawa angelkunata. Paykunan kay allpa pachapa tawantin esquinanpi sayashasqaku, tawantin esquinamanta wayra phukumuqta atajaspanku, saynapi chay wayra, allpa pachata, lamar qochata, hinallataq sach'akunatawan ama phukurpananpaq.

² Chaymantan rikullaranitaq huk angeltapas intipa lloqsimunan lawmanta hamushaqta. Paymi kawsaq Diospa sellonta apamusqa.

Hinaspan payqa altota qaparispa waqyaran tawantin angelkunata; paykunan chashkisqaku atiyta, kay allpa pachata, hinallataq lamar qochatapas dañota ruwanankupaq.

³ Hinaqtinmi chay intipa lloqsimunan lawmanta hamuq angelqa chay tawantin angelkunata khaynata kamachiran:

—¡Amaraq kay allpa pachatapas, lamar qochatapas, hinallataq sach'akunatapas dañotaqa ruwaychisraqchu, Diosninchista serviq wawankuna mat'enkupi sellasqa kanankukama! nispa.

⁴ Chaymantan noqaqa uyarirani chay sellowan sellasqa runakuna hayk'as kasqankuta. Chay sellasqa runakunaqa kasqaku 144,000. Paykunan kasqaku chunka ishkayniyoq hatun ayllumanta miramuq Israel nacionniyoq runakuna.

⁵ Judá sutiyoq ayllumantan 12,000 runakuna sellowan sellasqa kasqaku.

Rubén sutiyoq ayllumantan 12,000 runakuna sellowan sellasqa kasqaku.

Gad sutiyoq ayllumantan 12,000 runakuna sellowan sellasqa kasqaku.

⁶ Aser sutiyoq ayllumantan 12,000 runakuna sellowan sellasqa kasqaku.

Neftalí sutiyoq ayllumantan 12,000 runakuna sellowan sellasqa kasqaku.

Manasés sutiyoq ayllumantan 12,000 runakuna sellowan sellasqa kasqaku.

⁷ Simeón sutiyoq ayllumantan 12,000 runakuna sellowan sellasqa kasqaku.

Leví sutiyoq ayllumantan 12,000 runakuna sellowan sellasqa kasqaku.

Isacar sutiyoq ayllumantan 12,000 runakuna sellowan sellasqa kasqaku.

⁸ Zabulón sutiyoq ayllumantan 12,000 runakuna sellowan sellasqa kasqaku.

José sutiyoq ayllumantan 12,000 runakuna sellowan sellasqa kasqaku.

Hinallataqmi Benjamín sutiyoq ayllumantapas 12,000 runakuna sellowan sellasqa kasqaku.

Ashka runakuna yuraq p'achawan p'achasqa kasqankumanta

⁹ Chaykuna pasaruqtinmi, noqaqa rikullaranitaq ashkallaña runakunata. Manan pipas paykunataqa yupayta atirankuchu. Paykunan kasqaku llapallan nacionkunamanta, tukuy niraq ayllukunamanta, tukuy clase llaqtayoq runakunamanta, hinallataq tukuy clase idiomapi rimaq runakunamantawan ima. Paykunaqa tiyana tronopa ñawpaqninpi, hinallataq Corderopa ñawpaqninpin, yuraq p'achawan p'achasqa sayashasqaku. Makinkupitaqmi palmerapa ramanta hap'isqaku.

¹⁰ Paykunan altota qapariranku. Hinaspan alabaspa hatuncharanku khaynata:

—¡Tronopi tiyaq Diosninchismi,
hinallataq Corderopiwan ima salvawaranchis!
nispanku.

¹¹ Hinaqtinmi llapallan angelkunaqa tronopa muyuriqninpi, ancianokunapa muyuriqninpi, hinallataq tawantin atiyniyoq kawsaqkunapa muyuriqninpi sayashasqaku. Hinaspan paykunaqa tronopa ñawpaqninpi qonqorikuranku,

asta mat'enkupas pampaman tupanankama.
Hinaspan Diosta adoraranku

12 khaynata:

—¡Qankunapa nisqaykichisman hinayá kachun!
¡Alabasqayá kachun Diosninchisqa hatu-hatun
kasqanmanta,
yachayniyoq kasqanmanta,
atiyniyoq kasqanmanta,
hinallataq kallpayoq kasqanmanta ima!
¡Paymanyá graciasta qospa adorasunchis wiña-
wiñaypaq!
¡Saynapuni kachun! nispanku.

13 Hinaqtinmi huknin kaq ancianoqa
tapuwaran khaynata:

—¿Pikunataq waq yuraq p'achawan p'achasqa
kaq runakunari? ¿Maymantataq paykunari hamu-
rankú? nispa.

14 Chaymi noqaqa contestarani khaynata:
—Señor, qanmi chaytaqa yachanki, nispa.
Hinaqtinmi payqa niwaran khaynata:
—Paykunaqa hatu-hatun ñak'ariypi kasqanku-
manta lloqsimuqkunan kanku.
Hinaspapas paykunaqa Corderopa yawarninwan
maqchisqan kanku. Chaymi paykunapa
p'achankuqa suma-sumaq yuraqyachisqa
kashan.

15 Chaymi paykunaqa Diospa tiyasqan tronopa
ñawpaqninpi kashanku,
Diospa templonpi tuta p'unchaw adoraspanku.
Tronopi tiyaq Diosmi paykunawan kaspa, tukuy
imamantapas waqaychanqa.

16 Chaymi paykunaqa manaña ni hayk'aqpas yarqachikunqakuñachu, nitaq ch'akichikunqakuñachu.

Paykunataqa manañan intipas nitaq ni ima ruphaypas dañota ruwanqañachu.

17 Ichaqa tronopa chawpinpi kaq Corderon paykunataqa michinqa, imaynan ovejakunata michiqpas allin pukyu unukunaman apaspa, kawsay qokuq unuta tomachin chay hinata.

Hinaspan Diosqa weqenkutapas pichanqa, nispa.

8

Qanchis kaq sellomanta

¹ Qanchis kaq sellota qasuspa rollosqa librota Cordero kichariqtinmi, hanaq pachapiqa media hora hina, mana ni pipas bullata ruwaranchu.

² Hinaqtinmi Diospa ñawpaqninpi qanchis angelkunata sayashaqta rikurani. Hinaspan paykunaqa sapankamanku huk cornetata chashkiranku.

³ Chaymantan huk angelpas ashuyamuspa, altarpa ñawpaqninpi sayaykuran. Payqa qorimanta tazontan hap'isqa. Chay tazonmanmi ashka q'apaq inciensowan hunt'aykuranku, Diospa akllasqan ch'uya runakunapa oracionnintawan kushkata Diosman ofrecenanpaq. Hinaspan chay angelqa chay ofrecenan ofrendataqa tiyana tronopa ñawpaqninpi kaq qorimanta ruwasqa altaman churayuran.

⁴ Hinaqtinmi chay inciensopa q'oshñiriyninqa angelpa hap'isqan tazonmanta lloqsispa, Diospa

kasqankama wicharan, chay ch'uya runakunapa oracionninkupiwan kushka.

5 Chaymantan chay angelqa incienso q'oshñichinan tazonta oqarispa, altarpi kaq nina sansawan hunt'ayuspa, kay pachaman wikch'uyamuran. Hinaqtinmi enteron kay pachapi kaykuna pasaran: rayokuna, hinallataq truenokuna t'oqyaran; relampagokuna llipikyaran, hinallataq terremotopas kay pachata thaptiran.

Qanchis cornetakunamanta

6 Chaymantan chay qanchis angelkunaqa corneta hap'isqankuta tocanankupaq alistakuranku.

7 Primer kaq ángel cornetata tocayta qal-larimuqtinmi, hanaq pachamanta kay pachaman chikchi chikchimuran, hinallataq ninapas yawarwan chapusqa urmayamuran. Hinaqtinmi enteron kay pachapa kinsa kaq parten ninawan ruphasqa karan. Saynallataqmi kay pachapi llapallan sach'akunamanta, hinallataq kay pachapi tukuy clase pastokunamantapas kinsa kaq parten ruphasqallataq karan.

8 Saynallataqmi ishkay kaq ángel cornetata to-camuqtin, huk hatun rawrashaq orqo hina lamar qochaman wikch'uyusqa karan. Hinaqtinmi enteron lamar qochapa kinsa kaq parten yawarman tukuran.

9 Hinaqtinmi lamar qochapi llapallan kawsaqkunamanta kinsa kaq parten wañuran. Saynallataqmi lamar qochapi kaq barcokunamantapas kinsa kaq parten destruisqa karan.

¹⁰ Saynallataqmi kinsa kaq ángel cornetata tocamuqtin, hanaq pachamanta hatun ch'aska urmayamuran nina hina rawrariykuspa. Chay ch'askaqa urmayamuran llapallan mayukunapa, hinallataq llapallan pukyukunapa kinsa kaq partenmanmi.

¹¹ Chay ch'askapa sutinmi kasqa “Qatqe ajenjo”. Hinaqtinmi llapallan unukunamanta kinsa kaq parten qatqe unuman tukuran. Chaymi chay qatqe unumanta tomaq runakunaqa ashka wañuranku.

¹² Tawa kaq ángel cornetata tocamuqtinmi, intipa, killapa, hinallataq ch'askakunapas, kinsa kaq parten dañasqa karan. Chaymi p'unchawpa kinsa kaq parten, hinallataq tutapas kinsa kaq parten mana k'ançhayniyoq qeparan.

¹³ Chaymantan qawarispay hanaq pachapi huk angelta anka hina phawashaqta rikurani. Paytan uyarinani altota qaparispa khayna nishaqta:

—¡Ay, ay, ay imaynaraq kankichis enteron kay pachapi kawsaqkuna, kinsantin qepaq angelkuna cornetankuta tocamuqtinku! nispa.

9

Pishqa kaq cornetamanta

¹ Pishqa kaq ángel cornetata tocamuqtinmi, huk ch'askata hanaq pachamanta kay pachaman urmayamuqta rikurani. Chay ch'askan ukhu pachapa llaventa chashkiran.

² Hinaqtinmi ukhu pachata llavenwan kicharuqtin, huk hatun hornomanta hina q'oshñi lloqsimuran. Chay q'oshñi lloqsimuqmi intita hinallataq cielotapas tutayaykachiran.

³ Hinaqtinmi chay q'oshñimanta langostakuna hina lloqsimuranku. Hinaspan enteron kay pachaman hunt'aykuranku. Chaymi chay langostakunaqa atiyta chashkiranku, huk ato-atoq uru hina runakunata picananpaq.

⁴ Hinaqtinmi Diosqa chay langostakunata kamachiran, kay pachapi llapallan sach'akunata, plantakunata, hinallataq tukuy clase verde qorakunatapas ama mikhunankupaq. Aswanqa Diospa sellonwan mat'enkupi mana marcasqa runakunallata k'irispa, ñak'arichinankupaqmi kamachiran.

⁵ Ichaqa Diosqa manan permitiranchu, chay langostakuna runakunata wañuchinanpaqqa. Aswanmi Diosqa permitiran, chay langostakunaqa pishqa killa hunt'a runakunata ñak'arichinanpaq. Chaymi chay langostakunapa picasqanqa anchata nanaran, imaynan ato-atoq urupa picasqan hinataraq.

⁶ Hinaspan enteron kay pachapi runakunaqa chay pishqantin killapi wañuya mashkanqaku. Ichaqa manataqmi wañuya taqa atinqakuchu. Aswanmi wañuya qa paykunamanta ayqekushanmanpas hina kanqa.

⁷ Chay langostakunaqa rikch'akuranku, guer-rapi peleanankupaq alistasqa caballokunaman hinan. Umankupin kasqa qorimanta ruwasqa corona hina. Uyankutaqmi kasqa runapa uyanman rikch'akuq hina.

⁸ Chukchankutaqmi kasqa warmipa chukchanman rikch'akuq hina. Kirunkutaqmi kasqa leonpa kirunman rikch'akuq hina.

⁹ Qasqonkutaqmi kasqa fierromanta ruwasqa

chalecowan protegesqa hina. Saynallataqmi raphrankupas anchallataña bullata ruwasqa, imaynan guerraman riq caballokunapa chutasqan carretapas raqaqyaspa bullata ruwan chay hinataraq.

¹⁰ Saynallataqmi chay langostakunapa chupanqa ato-atoq urupa chupanman rikch'akusqa. Chay chupanpa puntanpitaqmi awqa hina picananpaq kasqa. Chay picananwanmi chay langostakunaqa runakunata picaspa, pishqa killa hunt'a nishuta ñak'arichisqa.

¹¹ Chay langostakunapa jefenqa ukhu pachapi mana allin angelmi kasqa. Chay angelpa sutinmi hebreo rimaypi kasqa "Abadón"; griego rimaypitaqmi kasqa "Apolión". Chay sutikunan khayna ninanta nin: "Mana imaman tukuchiq", ninanta.

¹² Kaykunapa pasasqanwanmi chay primer kaq ancha ñak'ariy pasaran. Ichaqa faltashan-raqmi ishkay kaq hinallataq kinsa kaq ancha ñak'ariykunapa hamunan.

Soqta kaq cornetamanta

¹³ Soqta kaq ángel cornetata tocamuqtinmi, huk waqyakuqpa vozninta uyarirani. Chay waqyakuqpa vozninqa Diospa ñawpaqninpi kaq qorimanta altarpa tawantin waqrankunapa chawpinmantan uyarikamuran.

¹⁴ Chay waqyakuqmi chay soqta kaq corneta tocaq angelta khaynata nirán:

—Éufrates hatun mayupa cercanpi tawantin watasqa angelkunata kacharimuy, nísqa.

15 Hinaqtinmi chay soqta kaq angelqa chay tawantin wasaq'a angelkunata kachariran, enteron kay pachapi runakunamanta kinsa kaq partenta wañuchinankupaq. Chay tawantin angelkunan preparasqa kasqaku, chay watapi, chay killapi, chay p'unchawpi, hinallataq chay horaspi chay runakunata wañuchinankupaq.

16 Hinaspapas uyariranin hayk'a tropa soldadokunas caballokunapi montayukuspa peleaqkunata. Chay soldadokunaqa ishkay pachaq millonmi kasqaku.

17 Noqaqa visionpin rikurani chay caballokunata, hinallataq chay caballopi montakuq soldadokunatawan ima. Chay caballokunapa hinalataq chay soldadokunapa qasqonpin churasqa kasqa huk chalecoman rikch'akuq. Chay chalecon kasqa nina sansa hina puka, zafiro hina azul, hinallataq azufre hina q'ello. Chay caballokunapa umanmi leonpa umanman rikch'akusqa. Siminkumantataqmi lloqsimusqa q'oshñi, nina, hinallataq azufre ima.

18 Hinaqtinmi kay pachapi llapallan runakunamanta kinsa kaq parten wañuranku, chay caballokunapa siminmanta lloqsimuq q'oshñiwan, ninawan, hinallataq azufrewan ima.

19 Chay caballokunapa atiyninqa kasqa siminkupi, hinallataq chupankupi iman. Hinaspapas chay caballokunapa chupanqa mach'aqwaykuna hina umayoqmi kasqa, runakunata anchata k'irispa ñak'arichinanpaq.

20 Ichaqa chay plagakunawan mana wañuspa qepakuq runakunaqa manan huchankumantaqa

wanakurankuchu; nitaqmi demoniokunatas pas hinallataq runakunapa ruwasqan idolokunatas adoraytaqa dejarankuchu. Aswanmi rumimanta, k'ullumanta, qorimanta, qolqemanta, hinallataq broncemanta ruwasqa idolokunata adoraranku. Ichaqa chay falso dioskunaqa manan rikunkuchu, uyarinkuchu, nitaq purinkupashchu.

²¹ Hinas papas chay runakunaqa manan wanakurankuchu, runamasinku wañuchisqankumanta, layqakuna ruwasqankumanta, waqlliyupi purisqankumanta, hinallataq suwakuypipurisqankumantapas.

10

Huk angelmanta taksa libromantawan

¹ Chaykuna pasaruqtinmi, huk ancha atiyniyoq angelatañataq rikurani, hanaq pachamanta phuyu ukhupi urayamushaqta. Chay angelpa umanmi k'uychiwan adornasqa hina kasqa. Uyantaq intipa k'ancharinman hinaraq rikch'akusqa. Saynallataqmi ishkaynin chakinkunapas altoman aysakuq nina rawraq hinaraq kasqa.

² Makinpitaqmi hap'isqa huk taksa libro kicharisqata. Hinaspanmi chay angelqa phaña kaq chakinwan saruran lamar qochata, lloq'e kaq chakinwanñataq allpa pachata.

³ Hinaspan qapariran huk león hinaraq. Saynata qapariqtinmi qanchis vozkuna uyarikuran huk rayo t'oqyamuq hinaraq.

⁴ Saynata chay qanchis vozkuna rayo t'oqyaq hinaraq uyarikuqtinmi, noqaqa chaykuna

uyarisqayta ña escribinayña kasharan. Ichaqa chay ratollapin hanaq pachamanta huk vozta uyarirani khayna nimuwaqta:

—Chay qanchis vozkuna nimusqantaqa ama escribiychu; aswan waqaychay mana pipa yachasqallan, nispa.

⁵ Hinaqtinmi chay lamar qochapi huknin chakinwan, hinallataq allpa pachapi huknin chakinwan sayaq angelta rikurani, {phaña} makinta cieloman oqarishaqta.

⁶ Diosmi hanaq pachatapas, kay pachatapas, lamar qochatapas, hinallataq tukuy kaqkunatas unancharan. Chayraykun chay angelqa huk juramentota ruwaran, wiña-wiñaypaq kawsaq Diospa sutinpi khaynata:

—Diosqa manañan astawanqa suyanqañachu.

⁷ Aswanmi chay qanchis kaq ángel cornetata tocamuqtin, Diospa pakasqa hina planninkunaqa cumplikunqa, imaynatan ñawpaq tiempopi serviqnin profetakunaman willaran chayman hina, nispa.

⁸ Hinaqtinmi hanaq pachamanta uyarisqay vozqa kaqmanta nimuwaran khaynata:

—Riy; hinaspa chashkimuy chay taksa kichasqa librochata, lamar qochapi huknin chakinwan, hinallataq allpa pachapi huknin chakinwan sayaq angelpa makinmanta, nispa.

⁹ Saynata niwaqtinmi noqaqa, chay angelpa kasqanman rispay, khaynata nirani:

—Chay hap'isqayki librochata qoway, nispa.

Saynata niqtymi chay angelqa niwaran khaynata:

—Kay librochata chashkiwaspayki mikhuy. Simiykipin abejapa mielnin hina mishk'isunki; ichaqa wiksayki ukhupitaqmi millayta qatquesunki, nispa.

¹⁰ Hinaqtinmi angelpa makinmanta chay librochata chashkispay mikhurani. Chaymi simiyipiqa abejapa mielnin hina mishk'iwaran; wiksaypin ichaqa millayta qatqewaran.

¹¹ Hinaqtinmi chay hanaq pachamanta uyarisqay vozqa niwaran khaynata:

—Huktawanmi runakunaman willamunayki Diospa nisqanmanta, imakunas ashka llaqtakunawan pasananmanta, ashka nacionkunawan pasananmanta, ashka idiomakuna rimaq runakunawan pasananmanta, hinallataq reykunawanpas imakunas pasananmanta ima, nispa.

11

Ishkay profetakunamanta

¹ Chaymantan chay vozwan rimapaya-muwaqqa qowaran medinapaq bastonman rikch'akuq huk soqos k'aspita. Hinapan khaynata niwaran:

—Riy, hinaspa Diospa templonta hinallataq altarnintawan medimuy. Hinaspa chay templopi hayk'as Diosta adoraq runakunata yupamuy.

² Ichaqa chay templopa pationtaqa ama medimuychu. Chay hawa patiopin kashanku Diospi mana creeq ashka nacionniyoq runakuna. Paykunan Jerusalén llaqtata dominaspa gobiernanqaku kinsa wata parten.

³ Hinaqtinmi noqaqa chay p'unchawkunapi ishkaynin noqamanta willakuq profetaykunata kamachissaq, luto p'achawan p'achakuspanku, kinsa wata parten noqamanta willakunankupaq, nispa.

⁴ Chay ishkaynin profetakunaqa kashanku kay pachata kamachiq Diospa ñawpaqninp. Hinaspapas chay profetakunaqa aceitunata ruruq ishkay olivos sach'akuna hinan kanku. Hinal-lataqmi chay profetakunaqa, Diospa ñawpaqninpi kaq ishkaynin candelabrokuna hina kanku.

⁵ Sichus pipas chay ishkaynin profetakunata ima mana allintapas ruwayta munanqaku chayqa, paykunan siminkumanta nina rawrayta phukurispanku, llapallan enemigonkutaqa wañuchinqaku. Saynatan wañunanku pipas paykunata wañuchiya munaqkunaqa.

⁶ Hinaspapas chay ishkaynin profetakunaqa atiyniyoqmi kanqaku Diosmanta willakusqanku tiempopi parata mana parachimunankupaq, unutapas yawarman tukuchinankupaq, hinallataq munasqanku horaspi kay pachapi tiyaqkunata tukuy clase milla-millay onqoykunawan ñak'arichinankupaq ima.

⁷ Chay ishkaynin profetakuna Diospa cheqaq willakuyninta lliw runakunaman willayta tukurullaqtinmi, mancharikuypaq millay animal ukhu pachamanta lloqsimunqa. Hinapan chay millay animalqa chay ishkay profetakunawan peleanqa; hinapan chay profetakunata vencespa wañuchinqa.

⁸ Chay ishkay profetakunapa cuerpontaqmi, Señor Jesucristota cruzpi chakataspa

wañuchisqanku hatun llaqtapa principal callenpi wikk'usqa qepanqa. Chay llaqtatan runakunaqa rikch'anachinku Sodoma llaqtawan, hinallataq Egipio nación llaqtawan ima.

⁹ Hinaspan tukuy nacionkunamanta runakuna, tukuy llaqtakunamanta runakuna, tukuy clase runakuna, tukuy ayllukunamanta runakuna, hinallataq tukuy idiomapi rimaq runakuna, chay ishkay profetakunapa wañusqa cuerpointaqa kinsa p'unchaw parten rikunkaku. Ichaqa manataqmi permitinqakuchu, chay profetakunapa cuerpointa p'ampanankutaqa.

¹⁰ Chay ishkay profetakunaqa wañuchisqa kanqaku, huchallapi kawsaq runakunata q'aqchaspa ñak'arichisqankuraykun. Chaymi sayna wañusqa kasqanta rikuspanku, enteron mundointinpi runakunaqa kusikunkaku. Hinaspan kusikuymanta fiestata ruwaspa, paykunapura regalokunata apachinakunqaku.

¹¹ Ichaqa chay kinsa p'unchaw parten pasaruqtinmi, chay ishkaynin profetakunataqa wañusqa kasqankumanta Dios kawsarichimuran. Hinaqtinmi chay kawsarimusqankuta llapallan runakuna rikuspanku, anchata mancharikuranku.

¹² Hinaqtinmi chay ishkaynin profetakunaqa alto uyarikuq vozta cielomanta uyariranku. Chay vozmi khaynata nimuran:

—¡Wichamuychis kayman! nispa.

Hinaqtinmi paykunaqa, llapallan enemigonkuna rikushaqtin, hanaq pachaman phuyu ukhupi wicheranku.

13 Chay ratollapitaqmi nishuta terremoto pasaran. Hinaqtinmi enteron llaqtamanta chunka kaq parten thuñichisqa karan. Chaymi chay llaqtapi qanchis waranqa runakuna wañuranku. Ichaqa wakin kawsaq runakunataqmi anchata mancharikuspanku, hanaq pachapi kawsaq Diosta alabaranku.

14 Kaykunapa pasasqanwanmi chay ishkay kaq ancha ñak'ariy pasaran. Ichaqa ñan hamushanña kinsa kaq ancha ñak'ariyqa.

Qanchis kaq cornetamanta

15 Qanchis kaq ángel cornetata tocamuqtinmi, hanaq pachapi fuerte vozkuna uyarikuran khaynata:

—Diosninchismi Salvadorninchis Jesucristopiwani ña gobiernashanña enteron kay pachata. Payqa wiña-wiñayapaqmi gobiernanqa, rey kasqan-rayku, nispa.

16 Hinaqtinmi ishkay chunka tawayoq tiyana tronokunapi tiyaq ancianokunaqa, Diospa ñawpaqninpi qonqorikuspa, pampakama k'umuranku. Hinapan Diosta adoraranku

17 khaynata:
—Tukuy atiyniyoq Señor Diosniyku, qanmi kanki ñawpaq tiempopi kaqpas, kunan tiempopi kaqpas, hinallataq qepa tiempoman hamuq Diosniykuqa.

Chaymi graciasta qoykiku, ancha atiyniykita noqaykuman rikuchiwasqaykikumanta, hinallataq gobiernayta qallarisqaykimantawan ima.

18 Qanpi mana creeq runakunan llapallan nación llaqtakunapi phiñasqa kashanku.

Ichqa phiñakuuniykiwan castiganayki
p'unchawmi kunanqa ña chayaramunña.

Chaymi kunanqa llapallan wañusqa runakunata
juzganki.

Ichqa servisuqniyki llapallan profetaykikuna-
manmi premionta qopunki,

saynallataq sutiykita respetaspa ch'uya son-
qowan servisuqniyki runakunamanpas,
importante kaqkunamanpas hinallataq
menos importante kaqkunamanpas.

¡Kunanmi tiempo chayamun kay pachapi
tukuy unanchasqaykikunata destruiq
runakunata juzgaspa ñut'unaykipaq! nispa.

¹⁹ Hinaqtinmi hanaq pachapi Diospa templon
kicharikuran. Chay templo ukhupitaqmi
rikukuran tablamanta ruwasqa baúl hina arca del
pacto nisqanku. Hinaqtinmi rayokuna fuerteta
t'oqyamuran; alto qapariy vozkuna uyarikuran;
truenokuna t'oqyamuran; terremotokuna
pasaran; hinallataq chikchipas nishuta
chikchimuran.

12

Huk warmimanta dragonmantawan

¹ Chaymantan hanaq pachapi rikurani
mancharikuypaq hina huk hatu-hatun señalta:
chay señalpin rikurani huk warmita intiwan
hina p'achasqata, chakinpa pachanpitaqmi
huk killapas kashanman hinata, saynallataq
umanpipas chunka ishkay ch'askakunayoq
coronata.

² Chay warmiqa onqoqmi kasqa. Chaymi onqokunanpaq dolor hap'iqtin nishuta qaparqachasqa.

³ Chaymantataqmi kaqmanta rikhurillarantaq huk hatu-hatun señañ hanaq pachapi: chay señañalpin rikullaranitaq dragonwan sutichasqa huk hatunkaray puka animalta. Chay dragonmi kasqa huk hatunkaray qalaywaman rikch'akuq; hinaspapas chay dragonqa kasqa qanchis umayoq, chunka waqrayoq, hinallataq sapankama umanpi coronayoq ima.

⁴ Hinapanmi chay dragonqa chupanwan hanaq pachapi llapallan ch'askakunamanta kinsa kaq partenta aysaspa arrastrasqa. Hinapan chay ch'askakunataqa kay allpa pachaman wikk'uyamuran. Saynallataqmi hanaq pachapi rikusqay warmi ña onqokunanpaq hinañña kashaqtin, chay dragonqa ñawpaqninpi sayaspa, chay warmipa wawan naceramuqtin hinalla mikhurunanpaq listollaña suyaran. [Nota: *Chay dragonqa diablon. Chay wikk'usqa ch'askakunataqmi diablotá qatikuq angelkuna karanku. Paykunan Diospa contranpi sayariranku diablotá qatikunankupaq. Sayna ruwasqankuwanmi paykunaqa demoniokunaman tukupuranku Apocalipsis 12.9.*]

⁵ Hinaqtinmi chay warmiqa huk qari wawata onqokuran, kay enteron mundopi kaq llaqtakunata atiyninwan gobiernananpaq. Ichqa chay warmipa wawanta qechuruspankun, tronopi tiyaq Diospa ñawpaqninman aparanku.

⁶ Chay lugarmantan chay onqokuq warmiqa ishkapakuran Diospa preparasqan ch'inñeq lu-

garman, chay lugarpikinsa wata parten cuidasqa kananpaq.

Ashka angelkunapa jefen ángel Miguel dragonwan peleasqanmanta

⁷ Chaykuna pasasqanpa qepanmanmi hanaq pachapi guerra karan. Chaypin angelkunapa jefen ángel Miguelqa kamachisqan angelkunapiwan kushka dragonpa contranpi pelearanku, hinallataq chay dragonta qatikuq mana allin angelkunapa contranpiwan ima.

⁸ Hinaqtinmi chay dragonqa qatiqnin mana allin angelkunapiwan vencesqa karanku. Chaymi Diosqa hanaq pacha cielopi tiyanankutaqa manaña paykunataqa permitiranñachu.

⁹ Hinaqtinmi chay dragontaqa hanaq pachamanta kay pachaman wikch'uyamuranku, payta qatiqnin llapallan angelninkunatawan kushkata. Chay dragonmi kasqa diablo, ñawpaq kay pacha qallariypi mach'aqway formapi rikhuriq. Chay diablotan Satanaswan suticharanku. Hinaspapas chay diablon kay pachapi llapallan runakunataqa engañashan.

¹⁰ Chaymantan uyarillaranitaq hanaq pacha cielopi huk hatu-hatun waqyakuya, khayna niqta:

—Diosninchismi kunan
paypi creeq runakunata ña salvarunña.
Paymi rikuchiwanchis tukuy atiyniyoq kasqanta.
Pay sapallanmi gobiernananpaq tukuy atiyniyoq
Reyqa.

Diosmanta Hamuq Criston enteron kay
pachataqa kunanmanta gobiernanqa.

Cristoqa gobiernanqa, Diospa ñawpaqninmanta diablos wikkh'uyamusqa kaqtinmi.

Chay diabloqa tuta p'unchawmi Diospi creeq wawqe pananchiskunataqa Diospa ñawpaqninpi acusaran.

11 Jesucriston huk Cordero hina cruzpi yawarnta ch'aqchuspa wañuran.

Chay sacrificio ruwasqanwanmi, Jesucristopi creeq wawqe pananchiskunaqa, salvasqa karanku.

Chaymi Jesucristopa sacrificio ruwasqanwan, hinallataq Jesucristomanta willakusqanku palabrawan ima, chay creyentekunaqa dia blota venceyta atiranku.

Hinaspapas chay wawqe pananchiskunaqa manan manchakurankuchu wañuytaqa.

Aswanmi paykunaqa Jesucristomanta willakusqankurayku, listo karanku wañunankupaq.

12 Chayraykuyá hanaq pachakuna, hinallataq chaypi llapallan kawsaqkunapas, jkusikuy-chis!

jIchaqa ay imaynaraq kankichis kay pachapi, hinallataq lamar qochapi kawsaqkunaqa!

Diabloqa sinchi phiñasqan kashan, poco tiempollaña kananpaq kasqanta yachakusqan-rayku.

Chayraykun qankunaman urayamun, qankunata ñak'arichisunaykichispaq, nispa.

13 Hinaqtinmi chay dragonqa kay pachaman wikkh'uykamusqa kasqanta yachakuspan, chay qari wawacha onqokuq warmita qatiykachayta qallariran.

14 Ichaqa Diosmi huk hatun ankapa ishkay raphrankunata chay warmiman qoran, chay raphrakunawan huk karu ch'inñeq deserto lugarman phawananaq, saynapi chay dragonmanta ishkakuspas, chaypi kinsa wata parten protegesqa kananpaq.

15 Hinaqtinmi chay dragonqa siminmanta ashka unuta aqturan, mayu hinaraq puririnanpaq, saynapi chay warmita chay mayu apaspa wañuchinanpaq.

16 Ichaqa allpa kicharikuspanmi, chay dragonpa aqtusqan mayuta millp'urparan. Saynapin chay warmiqa salvasqa karan.

17 Hinapan chay dragonqa chay warmipa contranpi anchata phiñakuspas, chay warmipa mirayninkunawan peleananpaq riran. Chay warmipa mirayninkunaqa karanku Diospa kamachisqankunata kasukuspas kawsaq runakunan, hinallataq Jesucristomantapas mana ishkayaspa willakuqkunan. {

18 Hinaqtinmi chay dragonqa lamar qochapa patallanpi sayaykuran}.

13

Lamar qochamanta lloqsimuq millay animalmanta

1 Noqa Juanmi lamar qochapa patanpi sayaykuran. Hinapan lamar qochamanta lloqsimuq huk ancha mancharikuypaq millay animalta rikurani. Chay animalqa kasqa qanchis umayoqmi, hinallataq chunka waqrayoq ima. Sapankama

waqranpitaqmi huk coronata apasqa. Saynal-lataqmi sapankama umanpipas escribisqa kasqa Diosta ofiendeq millay sutikuna.

² Chay rikusqay millay animalqa leopardo-manmi rikch'akusqa. Ichaqqa chakinñataqmi osopa chakin hina kasqa. Siminpas leonpa hocicón hinan kasqa. Hinaqtinmi dragonqa chay millay animalman atiyninta, tiyanan trononta, hinallataq autoridad kaynintapas entregaykuran.

³ Chay millay animalpa huknin kaq umanpin, huk millay k'iri kasqa wañunampaq hina. Ichaqqa chay k'irin sanoyaruqtinmi, chay sanoyasqanwan enteron mundontinpi llapallan kawsaqkunaqa anchata admirakuranku. Hinapan chay millay animalpi creespa, payta qatikuranku.

⁴ Hinapan chay dragontaqa llapallan runakuna adoraranku, chay millay animalman atiyninta qosqanrayku. Saynallataqmi runakunaqa adorallarankutaq chay millay animaltapas, khaynata nispanku:

—¿Pitaq kay millay animal hina ancha atiyniy-oqri kanman? ¿Pitaq paywan peleaytari atinman? nispanku.

⁵ Hinaqtinmi chay millay animalqa permitisqa karan, Diospa contranpi millay qenlli rimaykunata rimananpaq, hinallataq tawa chunka ishkayniyoq killa gobiernananpaq ima.

⁶ Hinaqtinmi chay millay animalqa millay rimaykunata rimaspa Diosta k'amiran. Saynallataqmi maldeciran Diospa sutinta, Diospa tiyanan trononta, hinallataq hanaq pachapi llapallan kaqkunatapas.

7 Saynallataqmi chay millay animalqa permisqa karan, Diospi creeq runakunapa contranpi peleaspa, vencenanpaq. Saynallataqmi payqa atiytapas chashkiran, lliw ayllukunata, llapallan llaqtakunata, tukuy idiomapi rimaqkunata, hinallataq lliw nacionkunatapas gobiernananpaq.

8 Chay millay animaltan adoraranku enteron mundomanta runakuna. Paykunaqa chay millay animaltaqa adoraranku, chay Libro de la Vida nisqapi sutinku mana escribisqa kasqanraykun. Chay Libro de la Vidaqa sacrificasqa Corderopa libronmi. Chay Corderotaqa kay pacha manaraq unanchasqa kashaqtinmi, Diosqa ña destinaranña (noqanchisrayku) wañunanpaq.

9 Saynaqa ninriyoq kaspaykichisqa, kay qatiqniq nisqaykunatayá allinta uyariyochis:

10 Pipas carcelman apasqa kananpaq kaqqa, carcelmanmi apasqa kanqa.

Pipas espadawan wañuchisqa kananpaq kaqqa, espadawanmi wañuchisqa kanqa.

Chaymi Diospi cheqaqtapuni creeq runakunaqa, ñak'ariykunata pacienciawar soportaya yachananku, hinallataq Diospipas cheqaqtapuni confiayta ima. [Nota: Kay Apocalipsis libropin ancha mancharikuyapaq millay animalkunamanta rimashan. Chay animalkunaqa kankuman diablotayanapaq demoniokunan].

Allpa pachamanta lloqsimuq millay animalmanta

11 Chaykuna pasaruqtinmi, rikullaranitaq huk millay animaltapas allpa pachamanta lloqsimushaqta. Chay millay animalqa ishkay waqrayoqmi kasqa. Chay waqranksunaqa toro

ovejapa waqrankuna hinan kasqa. Ichaq dragón hinataqmi rimasqa.

¹² Chay ishkay kaq millay animalqa, primer kaq millay animalmantan atiyta chashkiran. Hinaspán chay ishkay kaq millay animalqa, chay atiy chashkisqanwan, enteron mundontinpi runakunata obligaran, k'irinmanta sanoyaq chay primer kaq millay animalta adoranankupaq.

¹³ Hinaspapas chay ishkay kaq millay animalqa, runakuna rikunankupaqmi, admirakuy-paq milagrokunata ruwaran. Hinaspán llapallan runakuna rikushaqtin, cielomanta rawrashaq nината kay pachaman urmayachimuran.

¹⁴ Saynata ruwaspan chay ishkay kaq millay animalqa, primer kaq millay animalpa atiy qosqanwan, ashka milagrokunata ruwaspa, runakunata engañaran. Hinaspán chay ishkay kaq millay animalqa runakunata kamachiran, chay primer kaq millay animalpa imagenninta ruwanankupaq, saynapi chay k'irisqa primer kaq millay animalpa imagenninta runakuna hatarichispa adoranankupaq. Chay primer kaq millay animalqa espadawan ancha k'irisqa kashaspapas kawsarimuranmi.

¹⁵ Hinaspapas chay ishkay kaq millay animalqa permitisqan karan, chay primer kaq millay animalpa imagenninman kawsayta qonanpaq, rimachinanpaq, hinallataq chay imagenta mana adoraq llapallan runakunata wañuchinanpaq ima.

¹⁶ Saynallataqmi chay ishkay kaq millay animalqa obligaran, hatunkunata, uchuypunkunata, qapaqkunata, wakchakunata, mana esclavokunata, hinallataq esclavokunatapas, mat'enkupi

otaq phaña makinkupi marcasqa kanankupaq.

¹⁷ Hinaqtinmi chay millay animalpa sutinwan mana marcasqa kaqkunaqa, otaq sutinpa numeronwan mana identificasqa kaqkunaqa, manan vendeytapas nitaq rantiytapas atirankuchu. Aswanqa marcasqa kaqkunallan vendeytapas, hinallataq rantiytapas atiranku.

¹⁸ Kaykunata entiendenapaqqa yachayniyoqmi kananchis. Ichaqa pipas yachayniyoq kaqqqa, chay millay animalpa numeronta yupaspan significadonta yachanan. Chay millay animalpa sutinta identificaq numeroqa, runaq sutinpa numeronmi. Chay numeroqa kaymi: 666.

14

144,000 runakunapa takisqankumanta

¹ Chaykuna pasaruqtinmi qawarirani. Hinaspán Sión nisqa orqopi Corderota rikurani, 144,000 runakunawan kushka sayashaqta. Hinaspapas chay runakunaqa sapankamankun Corderopa sutinwan, hinallataq Dios Taytapa sutinpiwan mat'enkupi marcasqa kasqaku.

² Hinaspapas uyarillaranitaqmi hanaq pachamanta huk vozta. Chay vozqa rikch'akuran imaynan ashka unu phaqchamuspa qaparisqanman, hinallataq rayopa t'oqyamusqanman hinaraqmi. Hinaspapas chay voz uyarisqayqa, arpa tocaq ashka musicokunapa tocasqanmanmi rikch'akuran.

³ Hinaspán chay 144,000 salvasqa runakunaqa, Corderopa tiyanan trononpa ñawpaqninpi, tawa atiyniyoq kawsaqkunapa ñawpaqninpi, hinallataq

ancianokunapa ñawpaqniñpi ima, huk mosoq himnota takiranku. Chay mosoq himno takisqankutataqa manan ni pipas yachaytaqa atirankuchu. Aswanqa kay pachapi llapallan tiyaq runakunamanta salvasqa kaq 144,000 runakunallan chay mosoq himnotaqa takiyta atiranku.

⁴ Hinaspapas paykunaqa warmikunawan mana huchallikuspa kawsaq runakunan kasqaku. Paykunaqa Corderowan kushkan mayta riqtinpas puriranku. Hinaspapas paykunaqa, lliw runakuna ukhumantan, Diospa hinallataq Corderopa rantisqan karanku. Saynapin paykunaqa salvasqa karanku huk primicia hina.

⁵ Hinaspapas paykunaqa {Diospa tiyanan trononpa ñawpaqniñpiqa} ch'uya sonqoyoq mana llullakuq runakunan karanku. Chayraykun paykunaqa mana ni pipa acusanan karanku.

Kinsa angelkunapa willakusqanmanta

⁶ Chaymantan noqaqa rikullaranitaq huk angelta alto cielopi phawashaqta. Paymi kay pachapi llapallan tiyaqkunaman, llapallan nacionkunaman, llapallan llaqtakunaman, llapallan ayllukunaman, hinallataq tukuy idiomapi rimaq runakunaman ima Diosmanta wiñaypaq allin willakuykunata willaran, saynapi runakuna (Diospi creespa) salvasqa kanankupaq.

⁷ Hinaspan chay angelqa altota rimaspa, khay-nata willaran:

—Diosta manchakuychis, hinaspa payta alabay-chis. Kunanmi tiempo ña chayaramunña llapallan runakunata Dios juzgananpaq. Saynaqa kay

pacha ruwaq, hanaq pacha ruwaq, lamar qocha ruwaq, hinallataq unu t'oqyamuq pukyukunata ruwaq Diosta adoraychis, nispa.

8 Chaymantan ishkay kaq angelñataq, chay primer kaq angelpa qepanta rispa, khaynata nirran:

—Chay hatu-hatun Babilonia llaqtaqa ñan destruisqaña kashan. Chay llaqtaqa llapallan llaqtakunapi tiyaq runakunatan waqllichispa huchallichiran, imaynan allin poqosqa vinowan mach'achiq hinaraq, nispa.

9 Chaymantan kinsa kaq angelñataq, chay ishkay kaq angelpa qepanta rispa, altota qaparispa, khaynata nirran:

—Sichus pipas chay primer kaq millay animalta, hinallataq chay millay animalpa imagen-nintawan adoranqa, hinallataq chay millay animalpa marcanwan makinpi otaq mat'enpi marcachikunqa chayqa,

10 Diosmi anchata phiñakuspa, chay marcachikuq runataqa alli-allinta castiganqa. Chay castigoqa manan yanqa castigollachu kanqa. Aswanqa nina rawraypi, hinallataq t'impushaq azufrepin anchata ñak'arinqa. Chay ñak'arisqantan rikunkaku, Cordero hinallataq Diospa ch'uya angelninkunapiwan ima.

11 Chay ñak'arisqanku nina rawrayqa wiñawiñaypaqmi q'oshñinqa. Chaymi mana samariyqa kanqachu ni tutapas nitaq p'unchawpas chay millay animalta hinallataq imagennintawan adoraqkunapaqqa, hinallataq chay millay animalpa sutinwan marcasqa kaqkunapaqpas, nispa.

12 Chaymi Diospi creeq llapallan runakunaqa, tukuy ñak'ariykunapi tarikuspapas soportaspa, pacienciayoq kananku, Diospa kamachisqankunata kasukunanku, hinallataq Jesucristopipas mana ishkayaspas iñinanku.

13 Chaymantan noqaqa uyarillaranitaq hanaq pacha cielomanta waqyakuspa, khayna nimuqta:

—Escribiy kayta: Ancha kusisqan kanqaku, kuanmanta ñawpaqman Señor Jesucristopi cheqaqtapuni confiaspa wañuq runakunaqa, nispa.

Hinaqtinmi Diospa Espiritunqa khaynata niran:

—Arí, paykunaqa tukuy llank'aykunamanta, hinallataq ñak'ariykunamantawan iman samanqaku, allin kaqkunata ruwasqankurayku, nispa.

Juicio p'unchawmanta

14 Chaymanta, qawarispaymi, noqaqa yuraq phuyuta rikurani. Chay phuyupitaqmi tiyashasqa Diosmanta Hamuq Runaman rikch'akuq runa. Payqa umanpin qorimanta coronayoq kasqa, hinallataqmi makinpipas allin afilasqa ishunata hap'isqa.

15 Hinaqtinmi huk angelñataq templomanta llosimuspa, (Dios Taytapa nisqanta) altota qaparispa, chay phuyupi tiyaqta khaynata niran:

—Ishunaykiwan rutuya qallariyña. Ñan cosechana tiempoqa chayaramunña. Kay pachapi cosechaqa listoñan kashan rutuspa oqarinaykipaq, nispa.

16 Chaymi chay phuyupi tiyaq runaqa kay pachapi cosechata ishunanwan ruturan. Hinaspan kay pachapi cosechaqa cosechasqa karan.

17 Saynallataqmi huk angelpas hanaq pachapi kaq templomanta lloqsimuran. Paypas makinpin afilasqa ishunayoq kasqa.

18 Chaymantan huk angelñataq templo ukhupi altarmanta lloqsimuran. Chay angelqa ninata kamachinanpaqmi atiyniyoq kasqa. Hinaspan afilasqa ishunayoq angelta khaynata niran:

—Enteron allpa pachapi uvas sach'akunapa rurunkunata ishunaykiwan rutuya qallariy. Chay allpa pachapi uvaskunaqa ñan poqoña kashan, nispa.

19 Hinaqtinmi chay angelqa kay pachapi uvaskunata ruturan. Hinaspan chay uvaskunataqa sarunanku pozoman churaran. Chay pozooqa Diospa ancha phiñakuyninmi. (Chaypin Diospa contranpi hatariq llapallan huchasapa runakuna castigasqa kanqaku).

20 Chay pozooqa manan llaqta ukhupichu karan, aswanqa llaqtamanta lloqsina waq lawninpин. Chaypin chay uvaskunataqa pozopi saruranku. Chaymi chay sarusqanku pozomantaqa mayu hinaraq yawar lloqsimuran. Hinaqtinmi chay yawar mayuqa caballokunapa kunkankamaraq ayparan. Hinaspan chay yawarqa, kinsa pachaq kilometrotaraq puririran.

15

Qanchis angelkunamanta

1 Chaymantan noqaqa ancha admirakuypaq hatu-hatun señalta hanaq pacha cielopi rikurani. Chaypin qanchis angelkuna, qanchis kaq último plagakunata apamuranku, kay

pachata castiganankupaq. Chay qanchisnintin plagakunawan huchasapa runakuna castigasqa kaqtinkun, Diospa ancha phiñakuynin tukukunqa.

² Hinaqtinmi noqaqa rikullaranitaq ninawan chapusqa vidriomanta cristal hina lamar qochata. Chay lamar qochapa patanpitaqmi rikurani ashka runakunata sayashaqta. Chay runakunan kasqaku chay millay animalta venceq runakuna, chay millay animalpa imagenninta mana adoraqkuna, hinallataq chay millay animalpa numeronwan otaq sutiwanpas mana marcachikuqkuna ima. Paykunamanmi Diosqa tocana arpata sapankamankuman qoran.

³ Hinaspan paykunaqa chay arpakunawan, Moisespa takisqan takita, hinallataq Corderopa takintawan takiranku khaynata:

“Señor Diosnillayku, qanqa tukuy atiyniyoqmi kanki.

Qanpa tukuy ima ruwasqaykikunaqa ancha admirakuypaqmi.

Qanpa imapas ruwasqaykikunaqa ancha allinpunin, justo kasqaykirayku.

Chaymi qanqa llapallan nacionkunapa Reynin kanki.

⁴ Señor Diosnillayku,

¿Pitaq qantari mana manchakusunkimanchú?

¿Pitaq qantari mana alabasunkimanchú?

Qanllan mana ni ima huchayoq ch'uyay-ch'uya kanki.

Llapallan nación llaqtayoq runakunan

ñawpaqniykiman hamuspanku adorasunkiku,

qanpa juicio ruwasqaykikunaqa cheqaqpuni kasqanrayku", nispanku.

⁵ Chaykuna pasaruqtinmi, noqaqa rikurani hanaq pacha cielopi Diospa tiyanan tabernáculo nisqa templo kicharikushaqta.

⁶ Hinaspan chay tabernáculo templomanta chay qanchis angelkuna, qanchis milla-millay plagakunata apayukuspa, lloqsimuranku. Chay angelkunapa p'achanqa kasqa sumaq limpio lino nisqa yuraq fino telamanta ruwasqan, sumaq k'ancharishaq, hinallataq qasqonkupipas qorimanta ruwasqa cintokunawan churasqa kasqaku.

⁷ Hinaqtinmi chay tawa atiyniyoq kawsaqkunamanta huknin kaq kawsaq, qanchisnintin sapankama angelkunaman qorimanta copata qoran. Chay copakunaqa wiña-wiñaypaq kawsaq Diospa ancha phiñakuyninwanmi hunt'asqa kasqa.

⁸ Hinaqtinmi Diospa templonqa hunt'asqa karan Diospa glorianmanta, hinallataq ancha atiyninmanta lloqsimuq q'oshñiwan. Chaymi mana ni pipas chay templomanqa haykuya atirankuchu, asta chay qanchis angelkunapa apasqan qanchis plagakuna tukukunankama.

16

Qanchis copakunapi Diospa phiñakuynin kasqanmanta

¹ Chaymantan noqaqa uyarirani Diospa templon ukhumanta huk vozta. Chay vozmi alto rimaywan chay qanchisnintin angelkunata khay-nata nirán:

—Rispaykichis   Diospa   phiñakuyninwan
hunt'asqa kaq qanchisnintin copakunata, allpa
pachaman hich'aykamuychis, nispa.

² Hinaqtinmi primer kaq angelqa riran. Hinapan chay copamanta Diospa phiñakuyninta kay allpa pachaman hich'ayamuran. Chaymi chay millay animalpa marcanwan marcasqa, hinallataq imagenninta adoraq runakunapa cuerponpi, millay ch'upu onqoy rikhuriran. Hinapan chay ch'upu onqoyqa anchata ñak'arichiran chay runakunata.

³ Chaymantan ishkay kaq angelñataq chay copa hap'isqanmanta Diospa phiñakuyninta lamar qochaman hich'ayamuran. Hinaqtinmi chay lamar qochaqa wañuchisqa runakunapa yawarninman hina tukuran. Chaymi chay lamar qochapi llapallan animalkunaqa wañuranku.

⁴ Chaymantan kinsa kaq angelñataq chay copa hap'isqanmanta Diospa phiñakuyninta mayukunaman, hinallataq pukyukunaman ima hich'ayamuran. Chaymi chay unukunapas yawarman tukuran.

⁵ Hinaqtinmi unukunata kamachiq atiyniyoq angelta uyarirani, khayna nisqanta:

“Señorlláy, qanqa wiña-wiñayapaq kawsaq Diosmi kanki.

Diosnilláy, qanqa ch'uyay-ch'uyan kanki.

Diosnilláy, qanqa justo kasqaykiraykun cheqaqta-puni juzganki.

⁶ Qanpa contraykipi kaq enemigoysi runakunaqa profetaykikunatan,
hinallataq qanpi creeq runakunatan

yawarninta ch'aqchuspa wañuchiranku.
 Chaymi qanqa sayna ruwasqankumanta
 merecesqankuman hina, paykunamanqa
 yawarta tomachishanki”, nispa.

⁷ Chaymantapas uyarillaranitaqmi altarmanta
 huk vozwan khayna nimuqta:
 “Arí, tukuy atiyniyoq Señor Diosnilláy,
 qanqa pimanpas mana sayapakuspan allinta juz-
 ganki.

Chaymi juzgasqaykiqa cheqaqpuni”, nispa.

⁸ Chaymantan tawa kaq angelñataq chay
 copa hap'isqanmanta Diospa phiñakuyninta
 intiman hich'ayuran. Hinaqtinmi chay intipa
 ruphayninga, runakunata ruphananpaq, nina
 hina atiyniyoq karan.

⁹ Hinaqtinmi kay pachapi runakunaqa
 intipa nishu ruphasqanwan ruphasqa
 karanku. Ichaqa manan ni chaywanpas
 huchankumantaqa wanakurankuchu, nitaqmi
 Diostaqa alabarankuchu. Aswanmi chay
 ñak'arichikuq plagakunata kamachiq atiyniyoq
 Diostaqa astawanraq millay rimaykunawan
 maldeciranku.

¹⁰ Chaymantan pishqa kaq angelñataq chay copa
 hap'isqanmanta Diospa phiñakuyninta chay millay
 animalpa tiyasqan trononman hich'aykamuran.
 Hinaqtinmi chay millay animalpa gobiernanan
 nación llaqtakunaqa tutayaqman tukupuran.
 Chaymi runakunaqa nanaymanta ñak'arispanku
 gallunkutaraq kanikuranku.

¹¹ Ichaqa tukuy chaykunawan anchata
 ñak'arishaspancupas, runakunaqa manan

huchankumantaqa wanakurankuchu. Aswanmi paykunaqa nanaywan, hinallataq ch'upu onqoywan ñak'arisqankumantaqa, hanaq pachapi Diosta maldeciranku.

12 Chaymantan soqta kaq angelñataq chay copa hap'isqanmanta Diospa phiñakuyninta Éufrates nisqa hatun mayuman hich'ayamukuran. Hinaqtinmi chay mayuqa ch'akipuran, saynapi intipa lloqsimunan law oriente nisqa lawmanta reykuna chayninta pasanankupaq.

13 Hinaqtinmi rikullaranitaq dragonpa siminmanta, chay millay animalpa siminmanta, hinallataq llullakuspa rimaq falso profetapa siminmantawan ima, kinsa mana allin espiritukuna k'ayraman rikch'akuq lloqsimushaqta.

14 Chay kinsantin espiritukunaqa demoniokunan kasqaku. Chaykunan atiyniyoq karanku, ancha admirakuypaq milagrokunata ruwanankupaq. Hinapan chay demoniokunaqa kay pachapi gobiernaq reykunata huñumuranku, tukuy atiyniyoq Diospa hatun p'unchawnin chayamuqtin, Diospa contranpi peleanankupaq.

15 Chaymantan Señor Jesucristoñataq khaynata nirán:

—¡Cuidakuychis! Noqaqa mana piensasqaykichis horastan huk suwa hina hamusaq. Icháqa ancha kusisqan kanqa rikch'ashaq hinalla, hinallataq p'achasqa hinalla kaspa, listolla noqata suyawaq runaqa. Saynapin payqa mana q'alallachu p'enqa-p'enqayta runakunapa ñawpaqninpi purinqa, nispa.

16 Hinaqtinmi chay kinsa demoniokunaqa gobiernaq reykunata huñuranku hebreo rimaypi Ar-magedón nisqa lugarman.

17 Saynallataqmi qanchis kaq angelpas chay copa hap'isqanmanta Diospa phiñakuyninta wayraman hich'ayamuran. Hinaqtinmi hanaq pachapi kaq templo ukhupi tiyana tronomanta alto vozwan khaynata nimuran:

—¡Tukuy imapas ñan cumplirukunña! nispa.

18 Hinaqtinmi rayo t'oqyaykuna, alto qapariykuna, hinallataq truenokuna ima uyarikuran. Saynallataqmi huk ancha hatuhatun terremotopas kay pachapi pasaran. Sayna clase terremotoqa manan ni hayk'aqpas pasaranchu kay pachapi runakunata Dios unanchasqanmantapachaqa.

19 Hinaqtinmi chay terremotopa pasasqanwan, kay pachapi hatu-hatun Babilonia llaqtaqa kinsaman partikuran. Saynallataqmi enteron mundointipi kaq llaqtakunapas thuñiran. Diosqa manan qonqaranchu chay hatun Babilonia llaqta castigaytaqa, runakunata huchallichisqanrayku. Aswanmi Diosqa chay copapi ancha phiñakuyninwan anchata castigaran.

20 Hinaqtinmi lamar qochapa chawpinpi llapallan isla nisqa allpakunapas, hinallataq kay pachapi kaq llapallan orqokunapas chinkapurán.

21 Saynallataqmi hanaq pacha cielomanta tawa chunka kilota llasaq chikchi runakunaman urmamuran. Hinaqtinmi kay pachapi runakunaqa Diosta maldeciranku, chay hatu-hatun chikchikunawan castigasqa kasqankurayku.

17

*Babilonia llaqta ancha castigasqa
kasqanmanta*

¹ Chaymantañataqmi chay copayoq qanchis angelkunamanta huknin kaq ángel hamuspa, khaynata niwaran:

—Hamuy; kunanmi rikuchisqayki chay hatuhatun (Babilonia) llaqta ancha castigasqa kananmanta. Chay llaqtapi tiyaq runakunaqa rikch'akunku ashka qariwan puñuq huchasapa warmimanmi. Chay llaqtaqa ashka mayukunapa patanpin kashan.

² Chay waqllikuq warmiwanpas waqlilikushankuman hinan, kay pachapi gobiernaq reykunaqa chay (Babilonia) llaqtawan waqllikuranku. Saynallataqmi kay pachapi tiyaq runakunapas chay warmiwan waqllikuy huchapi puriranku, tragowanpas mach'ashankuman hinaraq, nispa.

³ Chaymantañataqmi Santo Espíritu atiyninwan yanapawaqtin, angelqa huk ch'inñeq desierto lugarman pusawaran. Chaypin rikurani huk warmita huk millay animalpi montasqata. Chay millay animalqa kasqa qanchis umayoq, chunka waqrayoq, hinallataq puka colorniyoq iman. Hinaspapas chay millay animalpa enteron cuerponpin escribisqa kasqa Diosta ofiendeq ashka su-tikuna.

⁴ Chay warmiqa morado colorwan hinallataq puka color p'achawan p'achasqan kasqa. Saynallataqmi payqa qoriwan, perlakunawan, hinallataq sumaq rumichakunawan ima adornasqqa kasqa. Makinpitaqmi qorimanta copata hap'isqa.

Chay copaqa kasqa millakuy hucha ruwasqankunawan hunt'asqan.

⁵ Saynallataqmi chay warmipa mat'enpiqa sasa entiendena suti escribisqa kasqa. Chay sутin khaynata nisqa: "Hatu-hatun Babilonia llaqta, ashka qarikunawan puñuspa, huchallikuq warmikunapa mamitan. Hinallataq kay pachapi millakuypaq huchakunata ruwaqkunapa mamitan ima", nispa.

⁶ Hinaqtinmi qawarispay cuentata qokurani chay warmiqa Diospi iñiqkunapa, hinallataq Jesucristomanta willakusqankurayku wañuqkunapa yawarninwan mach'asqa hina kasqanta. Chayta rikuspaymi noqaqa anchatapuni admirakurani.

⁷ Hinaqtinmi chay angelqa khaynata niwaran:
—¿Imamantataq qanri ancha admirasqallaña kashankí? Noqan entiendechisqayki chay millay animalpi montakuq warmi rikusqaykimanta, hinallataq chay warmipa montakusqan qanchis umayoq chunka waqrayoq millay animalmantawan ima.

⁸ Chay millay animalta rikusqaykiqa ñawpaqtan kawsaran. Ichaqa kunanmi chay millay animalqa wañusqa kashan. Aswanqa chay millay animalqa wañusqanmanta kawsarimuypaqmi kashan. Ichaqa ukhu allpa pachamantaqa lloqsimunqa, wañuchisqa kanallanpaqñan. Chaykuna pasasqanwanmi kay pacha qallarisqanmantapacha Libro de la Vida nisqa libropi sutinku mana escribisqa kaq runakunaqa, chay millay animalpa rikhurimusqanta rikuspankun, anchata admirakunqaku. Chay millay animalqa ñawpaqtan kawsaran, kunanqa

wañusqan kashan; ichaqa kawsarimuspan kaqmanta rikhurimunqa.

⁹ Kaykunata entiendenapaqqa allin yachayniy-oqmi runaqa kanan. Chay millay animalpa qanchis umankunaqa, chay warmipa tiyasqan qanchis orqokunan, hinallataq qanchis reykuna iman kanku.

¹⁰ Chay qanchis reykunamantan pishqa reyku-naqa ña wañurunkuña. Hukninmi ichaqa kunan-puni gobiernashan. Hukninñataqmi ichaqa ma-naraq hamunraqchu. Ichaqa hamuspanmi pisi tiempolla gobiernanqa.

¹¹ Chay millay animalqa ñawpaqtan kawsaran. Ichaqa kunanmi manaña kawsanñachu. Payqa chay qanchis reykunapa hukninmi karan. Ichaqa kunanmi kaqmanta rikhurimuspa, pusaq kaq rey kashan. Payqa wiña-wiñaypaqmi destruisqa kanqa.

¹² Saynallataqmi chay millay animalpa chunka waqrankuna rikusqaykiqa chunka reykunan kanku. Paykunaqa manaraqmi gobiernaytaqa qallarinkuraqchu. Ichaqa huk horallapaqmi atiya chashkinqaku, chay millay animalpiwan kushka gobiernanankupaq.

¹³ Chay chunkantin reykunaqa acuerdopi kas-pankun, atiyninkuta, hinallataq autoridadninku-tapas chay millay animalman qonqaku.

¹⁴ Hinapan paykunaqa Corderopa contranpi peleanqaku. Ichaqa Corderon akllasqan runaku-napiwan kushka reykunata hinallataq chay mil-lay animaltawan vencenqa. Corderoqa ven-cenqa señorkunapa Señornin kasqanraykun, hi-nallataq kamachiq reykunapa Reynin kasqan-

raykun. Corderowanmi kanqaku paypa akl-lasqankunaqa. Paykunataqa Diosmi waqyaran, hinallataq akllaran ima. Chaymi paykunaqa Diospi confiaspa qaqa hina sayashanku, nispa.

¹⁵ Chaymantan angelqa nillawarantaq khay-nata:

—Ashka qarikunawan puñuq huchasapa warmipa tiyasqan mayukuna rikusqaykiqa ashka llaqtakunan, ashka runakunan, ashka nacionkunan, hinallataq tukuy clase idioma rimaq runakuna iman.

¹⁶ Chay chunka waqrankuna rikusqaykiqa, chay millay animalwan kushkan chay ashka qarikunawan puñuq warmita cheqnikunkaku. Hinaspan chay warmipa tukuy kapuqninkunata qechuspanku, q'alallata saqenqaku. Saynallataqmi wañuchispanku, aycha cuerpointapas mikhunqaku, hinallataq k'anangqaku ima.

¹⁷ Ichaqa Diosmi chay chunka waqrakunataqa permitiran acuerdoman haykunankuta, saynapi munasqankuman hina imatapas ruwanankupaq. Chayraykun paykunapura acuerdoman haykuspanku, atiyninkuta chay millay animalman qon-qaku, kay pachapi gobiernananpaq. Saynataqa ruwanqaku, Diospa munasqanman hina cumplikunanaqmi.

¹⁸ Chay rikusqayki warmiqa kay pachapi reyknata gobiernaq hatu-hatun llaqtan, nispa.

18

Babilonia llaqta thuñichisqa kasqanmanta

¹ Chaykuna pasaruqtinmi, noqaqa rikurani hanaq pacha cielomanta huk ángel

urayamushaqta. Payqa ancha atiyniyoqmi kasqa. Hinaqtinmi chay angelpa k'anchayninga enteron kay pachata k'anchariran.

² Hinaspan tukuy kallpanwan altota qapariran khaynata:

“¡Ñan thuñirpanña, ñan thuñirpanña
chay hatu-hatun Babilonia llaqtaqa!

Kunanqa demoniokunapa tiyananmanmi
tukupun.

Tukuy mana allin espiritukunapa tiyananmanmi
tukupun.

Tukuy millay qenlli phawaq animalkunapa,
{hinallataq mana mikhuna millay qenlli
animalkunapa} tiyananmanmi tukupun.

³ Chay Babilonia llaqtapa huchantaqa enteron na-
cionkunapin ruwaranku, imaynan vinota-
pas tomashankuman hinaraq.

Kay pachapi kaq reykunapas chay llaqtapa
huchanwanmi huchallikuranku.

Negociota ruwaq runakunapas qapaqmanmi
tukuranku, chay Babilonia llaqtapi
tiyaq qenlli huchapi kawsaq runaku-
naman tukuy ima clase cosaskunata
vendesqankuwan”, nispa.

⁴ Chaymantan uyarillaranitaq hanaq pacha cielo-
manta khayna waqyakuya:

“Khuyakusqay llaqtay,
chay Babilonia llaqtamanta lloqsiyjis,
saynapi paykunapa hucha ruwasqankuta ama
ruwanaykichispaq,
hinallataq tukuy plagakunawanpas ama casti-
gasqa kanaykichispaq.

5 Paykunapa huchankuqa hanaq pacha cieloman-raqmi chayarun.

Chaymi chay tukuy huchakuna ruwasqankuta Diosqa mana qonqanchu.

6 Imaynan wakin llaqtakunata trataran, saynal-latataqyá chay Babilonia llaqtataqa tratay-chis.

Imaynatan wakin llaqtakunata ruwaran, chay-mantapas ishkay kuti mastaraqyá payku-nawanqa ruwaychis.

Imaynatan tragota preparaspa wakin llaqtakunaman tomachiran, chaymantapas ishkay kuti más fuertetaraqyá tragota preparaspa tomachiychis, saynapi anchata ñak'arinankupaq.

7 Chay Babilonia llaqtapi tiyaqkunaqa kikillankuta alabakuspankun paytukusqa karanku.

Paykunaqa qapaq kayninkuta runakunawan rikuchinankupaqmi tukuy clase alajakunawan churakuranku.

Paykunaqa sonqollankupin khaynata piensaranku:

'Noqaykuqa kaypin kashayku.

Noqaykuqa tiyana tronoykupin atiyniyoq reykuna hina tiyashayku.

Noqaykuqa manan viuda warmikuna hinachu kayku.

Chaymi noqaykuqa mana ni hayk'aqpas ñak'arisaqkuchu', nispanku.

¡Chayraykuyá paykunataqa anchata sufrichiychis!

¡Paykunataqa ñak'arichispayá waqachiychis!

¡Imaynan paykunaqa anchata alabakuranku,
saynallatataqyá paykunatapas anchata
waqachiychis!

⁸ Chayraykun paykunamanqa huk ch'ulla
p'unchawllapi hamunqa tukuy clase
plagakuna: yarqay, waqay llakiy,
hinallataq wañuy ima.

Hinaspan chay llaqtaqa nina rawraywan
ruphachisqa kanqa.

Saynataqa tukuy atiyniyoq Diosmi castiganqa”,
nispa.

⁹ Hinaqtinmi chay Babilonia llaqta ninawan
k'anasaqas qasqanta, hinallataq q'oshñi
sayarisqanta rikuspanku, kay pachapi gobiernaq
ashka reykunaqa anchata lamentakuspa, nishuta
waqanqaku. Hinaspapas chay reykunaqa chay
Babilonia llaqta hinan tukuy millay huchakunata
ruwaranku. Saynallataqmi chay reykunaqa
qapaqlaña kaspanku, cuerponkupa munasqanta
tukuy imatapas ruwaranku.

¹⁰ Chaymi chay reykunaqa ancha mancharikuy-
paq castigota rikuspanku, karullapi sayanqaku.
Hinaspan altota qaparispanku, khaynata nin-
qaku:

“¡Ay, ay, imaynaraq kankichis,
hatu-hatun Babilonia llaqtapi tiyaqkuna!
¡Huk horallapin castigoykichisqa chayaramun!”
nispanku.

¹¹ Saynallataqmi enteron kay mundopi nego-
ciantekunapas, anchata lamentakuspanku, chay

llaqtamanta llakikuspa waqanqaku, paykunapa negacionkuta manaña pipas rantiq kasqanrayku.

¹² Chay Babilonia llaqtapi tiyaq runakunan chay negociantekunamanta kaykunata rantiranku: ashka qorita, qolqeta, alajakunata, sumaq alaja perlakunata, lino nisqa sumaq fino telakunata, morado color niraq telakunata, sumaq fino seda nisqa telakunata, nina sansaman rikch'akuq puka color telakunata, sumaq asnariq cedro sach'akunamanta tukuy clase ruwasqa cosaskunata. Elefantekunapa waqonkunamanta sumaq ruwasqa adornokunata, bronce manta hinallataq fierromanta ruwasqa cosaskunata, hinallataq mármol nisqa sutiyoq rumimanta ruwasqa tukuy clase cosaskunatawan ima.

¹³ Hinallataqmi kaykunatapas rantiranku: canelata, sumaq asnaq qorakunata, inciensota, mishk'i asnaq mirrata, sumaq q'apaq perfumeta, vinota, aceiteta, trigomanta allin ñut'usqa hak'uta, ovejakunata, caballokunata, carretakunata, hinallataq runakunatapas esclavokuna kanankupaq ima.

¹⁴ Hinaspan chay Babilonia llaqtapi tiyaq runakunataqa khaynata ninqaku:

“¡Sonqoykipa munapayasqan ancha valorniyoq tukuy clase cosasniyikikunaqa manañan kanñachu!

Ichaga ashka qolqepa valorninpi kaq cosasniyikikuna, hinallataq k'ancharishaq hinaraq alajaykikunapas ñan tukukapunña.

¡Manañan ni hayk'aqpas chay cosasniyikikunataqa recuperayta atinkichishñachu!” nispanku.

15 Chay Babilonia llaqtapi tiyaq runakunaman tukuy imakunata vendespankun, chay negociente runakunaqa qapaqyaranku. Ichaqa chay Babilonia llaqta imaynas castigasqa kasqanta rikuspankun, anchata mancharikunqaku. Chaymi paykunaqa karullapi sayanqaku chay Babilonia llaqta hina ama castigasqa kaspa ñak'arinankupaq. Hinaspan anchata lamentakuspanku, hinallataq waqaspanku, khaynata ninqaku:

16 “¡Ay, ay, imaynaraq kanga chay hatu-hatun Babilonia llaqtaqa!

Chay llaqtaqa warmi hinan sumaq lino p'achawan p'achasqa karan.

Chay llaqtapi tiyaqkunaqa nina sansa hina puka color p'achawanmi p'achasqa karanku.

Paykunaqa qoriwan, valorniyoq alaja rumikunawan, hinallataq perlakunawan iman sumaq adornasqa karanku.

17 ¡Huk horallapin tukuy qapaq kayninkupas chinkachisqa karan!” nispanku.

Hinaqtinmi lamar ochanta puriq hatun barcopi kaq llapallan capitankuna, pasajerokuna, marinerokuna, hinallataq lamar qochapi kaq llapallan llank'aqkunapas karullanpi sayaranku.

18 Hinaspan chay Babilonia llaqta k'anayusqa kaspa q'oшñiran. Chayta rikuspankun chay karullapi sayaqkunaqa qapariranku khaynata:

—¡Manan ni hayk'aqpas chay hatu-hatun Babilonia llaqta hinaqa kay pachapiqa karanchu! nispanku.

19 Hinaspan llakikuymanta umankumanpas all-pawan hich'ayukuspanku, nishuta waqaranku. Hinaspan qaparqacharanku khaynata:
“¡Ay, ay, imaynaraq kanqa kay hatu-hatun Babilonia llaqtaqa!

Lamar qochapi kaq barcokunapa llapallan dueñonkunan,
chay llaqtapa qapaq kayninwan qapaqyaranku.
Ichaqa chay llaqtaqa huk horallapin q'ala destruisqa qepanqa”, nispa.

20 Chaykuna pasasqanwanyá hanaq pachapi kaqkuna anchata kusikuychis. Saynallataq kusikuychis Diospa akllasqan kaq runakuna, apostolkuna, hinallataq profetakunapas. Diosmi chay Babilonia llaqtataqa juzgaspa castigaran, qankunapa contraykichispi tukuy ima ruwasqanmanta.

21 Hinaqtinmi huk atiyniyoq ángel huk hatun molino rumita hina oqarispa, lamar qochaman tukuy kallpanwan wikch'uyamuran, khaynata nispa:

“Saynatan chay hatu-hatun Babilonia llaqtapas chay rumi hina tukuy kallpawan wikch'uyusqa kanqa, saynapi kay pachamanta wiñaypaq chinkachisqa kananpaq.

Chaymi chay Babilonia llaqtataqa manaña ni hayk'aqpas rikunqakuñachu.

22 Manañan ni hayk'aqpas
uyarikunqañachu calleykikunapiqa musica
tocaqkunapa arpakuna tocasqankuqa,

quenakunata tocasqankuqa, nitaq
 cornetakunata tocasqankupas,
 nitaqmi ni hayk'aqpas kanqañachu ima
 artesanokunapas,
 nitaqmi uyarikunqañachu molinowan kutaqtinku
 chay bulla ruwasqankupas.

²³ Chay llaqtaykipi kaq negociantekunaqa enteron mundontinpin ancha allin reqsisqa karanku.

Paykunaqa llapallan nación llaqtakunapin runakunata engañaranku, tukuy layqa ruwasqankuwan.

Chayraykun chay Babilonia llaqtapiqa manaña ni hayk'aqpas lamparinkunaqa k'anchanqañachu,

nitaqmi casarakuykunapas kanqañachu.

Chaymi mana ni pipas fiestakunapiqa kusikunkakuñachu.

²⁴ Chay Babilonia llaqtapi tiyaq runakunan profetakunata, hinallataq Diospa akllasqan runakunataqa yawarninta ch'aqchuspa wañuchiranku.

Hinaspapas chay llaqtapi tiyaq runakunaqa Diospi creeq runakunatan enteron mundontinpi ashkata wañuchiranku.

(Chaymi Diosqa chay llaqtapi tiyaqkunataqa an-chata castiganqa)".

19

Diosta hanaq pachapi alabasqankumanta

¹ Chaykunapa pasasqanpa qepamanmi uyari-rani, hanaq pachapi ashka rimaqkunapa khayna qaparisqankuta:

“¡Aleluya! ¡Señor Diosqa alabasqa kachun!
 ¡Diosnillanchismi llapallan paypi creeq runaku-
 nataqa salvan!
 ¡Payllataqmi tukuy atiyniyoq, ancha sumaq Señor
 Diosqa!

² Payqa justo kaspanmi, cheqaqtapuni juzgan.
 Paymi chay qenlli huchapi puriq warmiman
 rikch'akuq Babilonia llaqtataqa anchata-
 puni castigaran.

Chay llaqtapi tiyaq runakunan millay
 huchakunata ruwaspa, Diospi creeqkunata
 wañuchiran.

Chaykuna ruwasqanmantan Diosqa chay llaqtata
 castigaran”, nispa.

³ Hanaq pachapi kaq ashka rimaqkunaqa huk-
 tawanmi khaynata niranku:

“¡Aleluya! ¡Señor Diosqa alabasqa kachun!
 Chay Babilonia llaqtataqa k'anasaqan kashan.

Chaymi chay llaqtamanta q'oshñiqa wiña-
 wiñaypaq q'oshñispá wichashan”, nispa.

⁴ Hinaqtinmi chay ishkay chunka tawayoq an-
 cianokunaqa, hinallataq chay atiyniyoq tawa
 kawsaqkunapiwan pampakama k'umuyukuspa,
 tiyana tronopi tiyaq Diosta adoraranku khaynata:
 “¡Amén! ¡Señor Diosqa alabasqayá kachun!” nis-
 panku.

⁵ Hinaqtinmi tronomanta huk vozqa khaynata
 nimuran:
 “Diosninchista llapallan serviqninkuna alabay-
 chis.
 Diosta respetaspa llapallan manchakuqkuna
 hatunpas, uchuypas alabaychis”, nispa.

Hanaq pachapi Corderopa casarakusqan fiestamanta

⁶ Chaymantan uyarillaranitaq ashka rimaqkunapa qaparisqantapas. Chay qapariyqa kasqa ashka unupa, hinallataq rayo t'oqyamuqpa qapariynin hinaraqmi. Chay rimaqkunan khaynata niranku:

“¡Aleluya! ¡Señor Diosqa alabasqa kachun!

¡Ñan tukuy atiyniyoq Señor Diosninchisqa gobierneyta qallarirunña!

⁷ ¡Kusikusunchis! ¡Ancha kusikuywan alabasunchis, hinallataq hatunchasunchis ima,

Corderopa casarakuynin chayamusqanrayku, hinallataq novianpas listoña kasqanrayku!

⁸ Diosmi chay noviamanqa qoran yuraq fino k'ancharishaq limpio lino telamanta ruwasqa p'achata p'achakunampaq.

Chay sumaq linomanta k'ancharishaq p'achaqa rikch'akun Diosta kasukuq runakunapa allin ruwayninkumanmi”, nispa.

⁹ Hinaqtinmi chay angelqa khaynata niwaran:
—Escribiy kayta: Ancha kusisqan kanqaku Corderopa casarakuynin cenaman invitasaq kaq runakunaqa, nispa.

Hinaspapas chay angelqa nillawarantaqmi khaynata:

—Kaykunaqa Diospa cheqaq palabrankunan, nispa.

¹⁰ Hinaqtinmi noqaqa chay angelpa ñawpaqninpi qonqorikurani payta adoranaypaq. Ichqa chay angelmi niwaran khaynata:

—¡Ama qonqorikuychu nitaq adoraway-pashchu! Diosllata adoray. Noqapas Diosta

serviqmi kani, imaynan qanpas, hinallataq Jesucristopi confiaq runakunapas payta servinku chay hinata. Ichaqa Jesucristomanta cheqaq willakuykunaqa, Diosmanta allin willakuq profetakunatan kallpanchan, saynapi Jesucristomanta astawan allinta willakunankupaq, nispa.

Yuraq caballopi montakuq jinetemanta

11 Chaymantan noqaqa hanaq pacha cielo kicharikuqta rikurani. Chaypin kasqa huk yuraq caballo. Chay caballopi montakuqmi allin justiciata ruwaspa juzgaran, hinallataq pelearanpas. Chayraykun paypa sutinka kasqa “Tukuy ima nisqanta Cumpliq” hinallataq “Cheqaq kaqta Rimaq” ima.

12 Chay caballopi montakuq jinetepa ñawinkunan kasqa rawrashaq nina hina. Umanpitaqmi ashka coronakunayoq kasqa. Hinaspapas paypiqa mana ni pipa reqsisqan sutin esribisqa kasqa. Ichaqa chay sutitaqa pay sapallanmi reqsisqa.

13 Hinaspapas payqa yawarwan yawarchasqa p'achawan p'achasqan kasqa. Paypa sutintaqmi kasqa: “Diospa Palabran”.

14 Hinaqtinmi hanaq pacha cielopi kaq ejercitokunaqa, yuraq caballokunapi montayuspanku, payta qatikuranku. Chay ejercitokunaqa yura-yuraq fino lino telamanta p'achawanmi p'achasqa kasqaku.

15 Chay primer kaq jinetepa siminmantataqmi lloqsimuran huk filollaña espada. Chay espadanwanmi llapallan nacionkunata k'irispa,

vencenqa. Hinaspan paykunataqa tukuy atiyninwan gobiernanqa. Hinaspan Diosqa ancha estricto kaspa, paypi llapallan mana creeq runakunataqa, tukuy phiñakuyninwan juzgaspa, anchata saruspa castiganqa, imaynan vinota ruwanankupaq uvastapas sarunku chay hinataraq.

16 Paypa p'achanpin hinallataq piernanpipas khayna suti escribisqa kasqa:

“REYKUNAPA REYNIN HINALLATAQ SEÑorkunapapas
SEÑornin”,

nisqa.

17 Chaymantan noqaqa rikullaranitaq huk angelta intipi sayashaqta. Paymi chay sayasqanmanta llapallan phawaq animalkunata khaynata niran:

—Hamuychis; hinaspa Diospa hatu-hatun cena ruwasqanman huñunakamuychis.

18 Qankunan mikhunkichis reykunapa aychanta, capitankunapa aychanta, valiente kaq soldadokunapa aychanta, caballokunapa aychanta, caballopí montakuq jinetekunapa aychanta, esclavokunapa aychanta, mana esclavo kaq runakunapa aychanta, importante kaq hinallataq mana importante kaq runakunapa aychantapas, nispa.

19 Hinaqtinmi noqaqa rikullaranitaq chay millay animalta hinallataq kay pachapi reykunata soldadonkunapiwan huñunasqa kasqankuta. Paykunan chay yuraq caballopí montakuq jinetepa hinallataq soldadonkunapa contranpi peleanankupaq huñunakuranku.

20 Ichaqa chay millay animalqa chay falso profetapiwan kushkan presochasqa karanku. Chay falso profetan admirakuypaq señalkunata ruwaran chay millay animalpa ñawpaqninpi. Hinaspan chay admirakuypaq milagrokuna ruwasqanwan engañaran chay millay animalpa marcanwan marcasqa kaq runakunata, hinallataq imagenninta adoraq runakunatapas. Chayraykun chay millay animalqa, chay falso profetapiwan ima, azufreyoq nina rawraq qochaman kawsashaqla wikkh'uyusqa karanku.

21 Saynallataqmi chay yuraq caballopi montakuq jinetepas, siminmanta lloqsimuq espadawan, chay millay animalpa soldadonkunata wañuchiran. Hinaqtinmi paykunapa aychanta llapallan phawaq animalkuna manaña munanankukama mikhuranku.

20

Waranqa watamanta

1 Chaymantan noqaqa rikurani huk angelta hanaq pachamanta urayamushaqta. Chay angelqa urayamushasqa ukhu pachapa llaventa, hinallataq hatun-hatun cadenatawan makinpi apayukuspanmi.

2 Hinaspan chay angelqa dragonta hap'ispa, waranqa watapaq chay hatun-hatun cadenawan wataran. Chay dragonmi ñawpaq mach'aqwayqa karan. Paymi reqsisqa karan Diablowan hinallataq Satanaswan ima.

3 Hinaspan chay dragontaqa ukhu pachaman wikkh'uyuran. Hinaspan chay ukhu pachamanta lloqsimunan punkuta alli-allinta wishq'aspa

sellaran, saynapi kay pacha nacionkunapi tiyaq runakunata amaña engañananpaq, asta chay waranqa wata cumplikunankama. Ichaqa chay waranqa wata pasaruqtinñan, chay dragonqa pisi tiempollapaq kacharisqa kanqa.

⁴ Chaymantan noqaqa rikullaranitaq ashka tiyana tronokunata. Chay tronokunapin atiya chashkiq runakuna tiyayuranku juzganankupaq. Saynallataqmi noqaqa rikurani wañuq runakunapa almankutapas. Paykunatan kunkankuta kuchuspa wañuchiranku, Jesucristomanta, hinallataq Diospa palabranmanta willakusqankurayku. Paykunaqa chay millay animalta, hinallataq imagennintapas manan adorarankuchu, nitaq marcanwanpas mat'enkupi, nitaq makinkupipas marcachikurankuchu. Paykunan kawsarimuspanku Jesucristowan kushka waranqa wata gobiernaranku.

⁵ Ichaqa wakin wañuqkunañataqmi mana kawsarimurankuchu asta waranqa wata cumplikunankama. Kaymi karan primer kaq kawsarimuyqa.

⁶ Ancha kusisqan kanqaku chay primer kaq kawsarimuypí kawsarimuqkunaqa. Paykunaqa Diospa akllasqan llaqtamanmi pertenecenku. Chayraykun ishkay kaq wañuyqa manaña atiyniyooqchu paykunapaqqa kanqa. Aswanmi paykunaqa Diospa, hinallataq Cristopa sacerdotenkunaña kanqaku. Hinapan paykunaqa Dioswan hinallataq Cristowan kushka waranqa wata gobiernanqaku.

Satanás wiñaypaq vencesqa kasqanmanta

7 Chay waranqa wata cumplirukuqtinmi preso kasqanmanta Satanasqa kacharisqa kanqa.

8 Hinapan Satanasqa kay pachapi Gogwan hinallataq Magogwan sutichasqa nacionkunata engañananpaq lloqsimunqa. Chay ishkaynin nacionkunaqa representan kay pachapi tawantin lawpi llapallan nacionkunatan. Hinapan Satanasqa chay enteron nacionkunamanta soldadokunata huñumunqa, guerrapi peleananpaq. Chay nacionkunapa soldadonkunaqa lamar qochapi aqo hinaraqmi mana yupay atina kanqa.

9 Hinapan chay soldadokunaqa tukuy lawmanta hamuspanku, Diospa ancha khuyakusqan ch'uya llaqtata muyuriyunqaku. Ichaqa Diosmi hanaq pachamanta nina parata parachimuspa, diablopas chay ejercitonta q'alata ruphachinqa.

10 Chaymantan diablopas azufreyoq nina rawray qochaman wikch'uyusqa kanqa, kay pachapi runakunata engañasqanrayku. Chay qochallamantaqmi chay millay animalpas, hinallataq chay falso profetapas wikch'uyusqa kanqa. Chaypin tuta p'unchaw wiña-wiñaypaq ñak'arinqaku.

Yuraq tronopa ñawpaqninpi juiciomanta

11 Chaymantan noqaqa huk hatun yuraq tiyana tronota, hinallataq chay tronopi tiyaqtapas rikurani. Hinaqtinmi chay hatun yuraq tronopi tiyaqpa ñawpaqninmanta, kay pachapas hinallataq hanaq pachapas wiñaypaq chinkapuranku. Chaymi manaña ni pipas chaykunataqa rikurankuñachu.

12 Hinaspapas noqaqa rikullaranitaqmi ashka wañusqa runakunata. Paykunan kawsarimuspa sayashasqaku chay hatun yuraq tronopa ñawpaqninpi. Paykunaqa kasqaku kay pachapi importante kaq runakuna, hinallataq mana importante kaq runakunan. Hinaqtinmi ashka librokuna kicharisqa karan; hinallataq Diospi creeqkunapa sutinku esribisqa kaq Libro de la Vida nisqa libropas kicharisqallataq karan. (Chay libropin Diospi cheqaqta creeqkunapa sutinkuqa esribisqa kasqa, Dioswan wiñaypaq kawsanankupaq). Chaymi llapallan wañuqkunaqa ruwasqankuman hina juzgasqa karanku, chay librokunapi esribisqa kasqanman hina.

13 Hinaqtinmi lamar qochapas, wañuypas, hinallataq ukhu pachapas llapallan wañusqakunata entregapurán. Chaymi sapankamanku ruwasqankuman hina juzgasqa karanku.

14 Chaymantan wañuypas, hinallataq ukhu pachapas nina rawrashaq qochaman wikch'uyusqa karanku. Chay nina rawrashaq qochan ishkay kaq wañuuya.

15 Saynallataqmi chay Libro de la Vida nisqa libropi sutinku mana esribisqa kaq runakunapas chay nina rawrashaq qochaman wikch'uyusqa karanku.

21

*Mosoq cielomanta mosoq allpa
pachamantawan*

1 Chaymantan noqaqa rikurani mosoq cielota hinallataq mosoq allpa pachatawan ima. Primer

kaq cielopas, hinallataq primer kaq allpa pachapas manañan kasqañachu. Saynallataqmi lamar ochapas manaña kasqañachu.

² Saynallataqmi noqaqa rikullaranitaq hanaq pachapi mosoq ch'uya Jerusalén llaqtatapas. Chay llaqtan Diospa tiyasqan hanaq pacha cielomanta urayamushasqa. Chay llaqtaqa sumaq arre-glasqan kasqa, imaynan huk noviapas ancha sumaqta cambiakun novionwan casarakunampaq chay hinaraq.

³ Hinaspan noqaqa uyarirani cielomanta altota qaparispa, khayna nimuqta:

—Diosqa kaypin kashan runakunawan kushka. Diosqa paykunawanmi tiyanqa. Paykunañataqmi Diospa llaqtan kaspa, paywan wiña-wiñayapaq kawsanqaku. Hinaqtinmi kikin Diospuni paykunapa Diosnin kanqa.

⁴ Diosmi paykunapa weqenkuta pichanqa. Hinaspan wañuypas, llakikuypas, waqaypas, hinallataq nanaypas manaña kanqañachu. Tukuy chaykunaqa ñawpaqtan karan. Kunanmi ichaqa manaña kanñachu, nispa.

⁵ Hinaqtinmi chay hatun tronopi tiyaqqa khay-nata niran:

—Noqaqa mosoqmanmi tukuy ima kaqkunata tukuchishani, nispa.

Hinaspapas nillarantaqmi khaynata:

—Tukuy kaykuna nimusqayta escribiy. Kaykunaqa cheqaqpunin, hinaspapas confianapaq cheqaq willakuymi, nispa.

⁶ Chaymantan payqa khaynata niwaran:

—¡Ñan tukuy imapas ruwasqaña kashan! Noqan kani Qallariypas hinallataq Tukukuypas, saynallataq ñawpaq kaqpas, hinallataq qepa kaqpas. Pipas ch'akichikuqmanmi noqaqa pukyumanta wiñay kawsay qokuq unuta tomananpaq gratislla qosaq.

⁷ Noqaqa tukuy kaykunatan qosaq huk herenciata hina, diablota venceqkunaman. Hinasppas noqan paykunapa Diosninga kasaq; paykunataqmi noqapa wawaykuna kanqaku.

⁸ Ichacha cobardekunaqa, noqapi mana iñiqkunaqa, millay huchakunallapi kawsaqkunaqa, runa wañuchiqkunaqa, waqlilikuy huchapi kawsaqkunaqa, layqa runakunaqa, runakunapa ruwasqan ídolo adoraqkunaqa, hinallataq llullakuq runakunapas nina rawrashaq azufreyoq qochamanmi wikch'uyusqa kanqaku. Kaymi chay ishkay kaq wañuyqa, nispa.

Mosoq Jerusalén llaqtamanta

⁹ Chaymantan chay qanchis último kaq plagakunata copakunamanta hich'aq qanchis kaq angelkunamanta, huknin kaq ángel noqaman ashuykamuwaran. Hinaspan khaynata niwaran:

—Hamuy kayman; noqan rikuchisqayki huk noviata; chay noviaqa Corderowan casarakuqmi, nispa.

¹⁰ Hinaspan chay angelqa Santo Espiritupa atiyninwan huk hatun alto moqoman pusawaran. Hinaspan noqata rikuchiwaran hanaq pachapi mosoq ch'uya Jerusalén llaqtata. Chay llaqtan Diospa tiyasqan hanaq pacha cielomanta urayamushasqa.

11 Chay llaqtaqa Diospa k'anchayninwanmi anchata k'ancharisqa. Hinaspapas chay k'anchariyinqa rikch'akusqa huk suma-sumaq alaja rumipa k'anchariyinmanmi, hinallataq huk suma-sumaq k'ancharishaq jaspe rumiman, hinallataq huk k'ancharishaq vidrio cristalman hinaraq.

12 Hinaspapas chay llaqtapa enteron muyuriqninqa perqasqan kasqa. Chay perqaqa anchor hinallataq alton kasqa. Chay enteron muyuriqninpitaqmi chunka ishkayniyoq punkukuna kasqa, hinallataqmi chunka ishkayniyoq angelkuna ima. Chay chunka ishkayniyoq angelkunan sapankamku huk punkuta cuidasqaku. Hinaspapas Israel nacionpa chunka ishkayniyoq ayllunkunapa sutinmi, sapankama punkupi huk suti esribisqa kasqa.

13 Chay punkukunamantan intipa lloqsimunan este nisqa lawman kinsa punkukuna kasqa. Intipa haykunan oeste nisqa lawmantaq kinsa punkukuna kasqa. Norte nisqa wichay lawmantaq kinsa punkukuna kasqa. Hinallataq sur nisqa uray lawmantaq kinsa punkukuna kasqa.

14 Chay llaqtapa muyuriqnipi perqaqa chunka ishkayniyoq hatun rumimanta cimentacionniy়oqmi kasqa. Sapankama hatun rumipitaqmi huk suti esribisqa kasqa. Chay sutikunaqa kasqa Corderopa chunka ishkayniyoq apostolninkunapa sutinkunan.

15 Hinaspapas noqawan parlaq angelqa makinpap amusqa qorimanta bastonta. Chay bastonqa kasqa chay llaqtata, punkunkunata, hinallataq perqantawan medinanpaqmi.

16 Chay llaqtaqa tawa esquinayoq cuadradon kasqa. Largonmanpas, anchonmanpas iguallatan medisqa. Hinaqtinmi chay angelqa chay llaqtata mediran qorimanta bastonwan. Chay llaqtaqa 2,200 kilometrotan medisqa; largonmanpas, anchonmanpas, hinallataq sayayninmanpas iguallatan medisqa.

17 Saynallataqmi chay llaqtapa perqantapas medillarantaq. Chaymi chay perqaqa 65 metrota medisqa. Saynatan chay angelqa mediran runakunapa medisqanman hinalla.

18 Chay llaqtapa enteron muyuriqninpi perqaqa sumaq k'ancharishaq jaspe rumiwanmi ruwasqa kasqa. Ichaqa chay llaqtañataqmi qorimanta ruwasqa kasqa, chaymi sumaqta k'ancharishaq cristalman hina rikch'akusqa.

19 Chay llaqtapa enteron muyuriqninpi perqapa cimentacionninga, tukuy clase sumaq alaja rumikunawanmi adornasqa kasqa. Chay cimentacionpi primer kaq rumiqa sumaq k'ancharishaq jaspe nisqa rumimantan kasqa; ishkay kaqtaq sumaq k'ancharishaq zafiro nisqa rumimantan kasqa; kinsa kaqtaq sumaq k'ancharishaq ágata nisqa rumimanta kasqa; tawa kaqtaq sumaq k'ancharishaq esmeralda nisqa rumimanta kasqa;

20 pishqa kaqtaq sumaq k'ancharishaq ónice nisqa rumimanta kasqa, soqta kaqtaq sumaq k'ancharishaq cornalina nisqa rumimanta kasqa; qanchis kaqtaq sumaq k'ancharishaq crisólito nisqa rumimanta kasqa; pusaq kaqtaq sumaq k'ancharishaq berilo nisqa rumimanta kasqa; esqon kaqtaq sumaq k'ancharishaq

topacio nisqa rumimanta kasqa; chunka kaqtaq sumaq k'ancharishaq crisopraso nisqa rumimanta kasqa; chunka hukniyoq kaqtaq sumaq k'ancharishaq jacinto nisqa rumimanta kasqa; hinallataq chunka ishkayniyoq kaqpas sumaq k'ancharishaq amatista nisqa rumimanta kasqa.

²¹ Chay llaqtapa chunka ishkayniyoq punkunkunaqa chunka ishkayniyoq sumaq hatun perlakunamantan kasqa. Sapankama punkutaqmi huk ch'ulla perlallamanta ruwasqa kasqa. Chay llaqtapa aswan más importante callentaqmi sumaq qorimanta ruwasqa kasqa; chaymi sumaqta k'ancharishaq cristalman hina rikch'akusqa.

²² Hinaspapas chay llaqtapiqa manan templotaqa rikuranichu. Aswanmi chay llaqtapiqa tukuy atiyniyoq kikin Dios Tayta, hinallataq kikin Corderopiwan tiyashanku. Chaymi chay llaqtapi tiyaq runakunaqa mañana necesitankuñachu huk templotaqa.

²³ Hinaspapas chay llaqtqaqa Diospa k'anchayninwan, hinallataq Corderopa k'anchayninpiwanmi k'ancharisqa kasqa. Chayraykun chay llaqtapi tiyaq runakunaqa mañana necesitankuchu intipa k'anchaynintapas, nitaq killapa k'anchaynintapas.

²⁴ Hinaspapas chay llaqtapa k'anchayninwanmi llapallan nacionkunamanta salvasqa runakunaqa purinqaku. Hinaspán kay pachapi gobiernaq reykunapas tukuy qapaq kayninkuta Diospa ñawpaqninman apanqaku,

(payman entreganankupaq).

²⁵ Hinas papas chay llaqtapiqa manañan tutaqa kanqachu. Chay raykun chay llaqtapa punkunkunaqa manaña ni hayk'aqpas wishq'asqañachu kanqa. Aswanmi p'unchawllaña kasqanrayku kichasqalla kanqa.

²⁶ Saynallataqmi chay llaqtamanqa llapallan nación llaqtakunamanta ancha valorniyoq cosas-ninkuta apamunqaku, (Dios Taytaman ofrendanankupaq. Hinaspan payllataña adoranqaku).

²⁷ Ichaqa chay llaqtamanqa manan haykun-qakuchu huchallapi puriqkunaqa, millaykunata ruwaqkunapas, nitaq llullakuqkunapas. Aswanqa chay llaqtamanqa haykunqaku, Corderopi creeq runakun Allan, hinallataq Libro de la Vida nisqa libropi sutinku escribisqa kaqkun Allan.

22

Kawsay qokuq mayumanta

¹ Chaykuna pasaruqtinmi, chay angelqa rikuchiwaran cristal hina ch'uyallaña kawsay qokuq mayuta. Chay mayuqa Diospa hinallataq Corderopa tiyanan tronomantan lloqsimusqa.

² Hinas papas chay mayuqa chay llaqtapa importante kaq callenpa chawpintan pasasqa. Chay mayupa sapa law chimpanpin kawsay qokuq sach'a kasqa. Chay sach'aqa sapa killanmi rrururan, watapi chunka ishkayniyoq kutita. Hinas papas chay sach'apa rap'inkunaqa llapallan nacionkunapa hampikunanpaqmi kasqa.

3 Hinaspapas chay llaqtapiqa manan huchayoq runakunaqa kanqakuchu. Aswanmi chay llaqtapi tukuy ima kaqkunaqa, Diospa ñawpaqninpi ch'uyanchasqa kanqa, huchawan mana contaminasqa kasqankurayku. Chay llaqtapin Diospa hinallataq Corderopa trononqa kanqa. Hinaqtinmi payta llapallan serviqninkunaqa payllataña adoranqaku.

4 Hinaspapas paykunaqa Diospa uyantan rikunkaku. Mat'inkupitaqmi Diospa sutinta apanqaku.

5 Chay llaqtapiqa manañan tutaqna kanqañachu, nitaqmi mecheropa k'anchaynintapas hinallataq intipa k'anchaynintapas necesitanqakuñachu. Aswanmi paykunataqa Señor Dios kikinpuni k'anchanqa. Hinaqtinmi paykunaqa Dioswan wiña-wiñayapaq gobiernanqaku.

Jesucristopa kutimunan tiempo cercallaña kasqanmanta

6 Chaymantan chay angelqa khaynata niwaran:

—Kay libropi esribisqakunaqa cheqaqpunin. Chaymi chay palabrakunapiqa mana ishkayaspas confianaykichis. Profetankunata yachachiq Señor Diosmi noqa angelninta mandamuwaran, serviqninkunaman tukuy imakuna prontolla pasananmanta rikuchinaypaq, nispa.

7 Saynallataqmi Jesucristopas nin:

—¡Allinta uyariwaychis! ¡Noqaqa prontollan hamusaq! ¡Mayna kusisqan kanqaku kay libropi esribisqaman hina, Diospa palabranta kasukuq runakunaqa! nispa.

8 Noqa Juanmi tukuy kaykunataqa rikurani, hinallataq uyariranipas. Hinaspan tukuy kaykunata rikuspay, hinallataq uyarispay ima, rikuchiwaqniy angelpa ñawpaqniypi qonqorikurani adoranaypaq.

9 Ichaqa chay angelmi khaynata niwaran:

—¡Ama noqapa ñawpaqniypiqa qonqorikuychu! Noqapas Diostan servini qan hina, Diosmanta willakuq wawqeyki profetakuna hina, hinallataq kay libropi nisqanta kasukuspa kawsaq runakuna hina. ¡Qanqa Diosllata adoray! nispa.

10 Saynallataqmi chay angelqa nillawarantaq khaynata:

—Kay libropi Diospa profetizasqan palabrukunataqa aman pakankichu. Kay libropi escribisqakunapa cumplikunan tiempoqa cercañan kashan.

11 Mana allin ruwaq runaqa, hinalla mana allinkunata ruwaspa kawsashachun. Huchallapi kawsaq runaqa, hinalla huchakunata ruwaspa kawsashachun. Ichaqa justo runaqa allinta imatapas ruwaspayá kawsachun. Hinallataq ch'uya sonqoyoq runapas, aswan mastaraq ch'uyanchakuspayá kawsachun, nispa.

12 Chayraykun Jesucristoqa kaqmanta nin khaynata:

—¡Allinta uyariwaychis! ¡Noqaqa prontullan hamusaq! Hinaspan ruwasqankuman hina llapallan runakunaman premionta qopusaq. Allin ruwaqkunaman allin kaqta, mana allinta ruwaqkunamantaq castigota.

13 Noqan kani Qallariypas hinallataq Tukukuy-pas; saynallataq Ñawpaq kaqpas, Qepa kaqpas; Qallariypas hinallataq Tukukuypas, nispa.

14 Ancha kusisqan kanqaku Jesucristopi creespa, huchankumanta perdonasqa kaq runakunaqa. Paykunaqa p'achankutapas t'aqsakushankuman hinan kanku. Chaymi paykunaqa derechoyoq kanku, chay wiñaypaq kawsay qokuq sach'apa rurunta mikhunankupaq, hinallataq chay llaqtapa punkunta haykunankupaqpas.

15 Ichaqa hawallapin qepanqaku alqo hina kawsaqkuna, layqakuna, waqllikuy huchapi kawsaqkuna, runa wañuchiqkuna, runakunapa ruwasqan idolokunata adoraqkuna, hinallataq llullakuspa kawsaq runakunapas.

16 —Noqa Jesusmi angelniya mandamurani, tukuy kay nisqaykunamanta noqapi creeqkunaman willananpaq. Noqan kani Davidpa mirayninmanta miramuq, hinallataq achiqamuya k'ancharaq ch'askapas, nispa.

17 Diospa Santo Espiritunmi, Corderopa novian (iglesiapiwan) khaynata ninku:

—¡Hamuy! nispanku.

Pipas uyariqkunaqa nillachunkutaq khaynata:

—¡Hamuy! nispanku.

Pipas ch'akichikuqqa hamuchun.

Pipas tomay munaqqa kawsay qokuq unumanta gratislla tomachun.

18 Kay libropi llapallan profetizasqa palabrukuna uyariqkunatan noqaqa allinta advertispa nini: Sichus pipas kay libropi

escribisqakunaman imatapas yapanqa chayqa, Diosmi paymanqa kay libropi escribisqa kaq plagakunata mandamunqa. Hinaspan chay plagakunawan paytaqa castiganqa.

¹⁹ Saynallataqmi sichus pipas kay libropi escribisqamanta ima palabrallatas qechunqa chayqa, Diosmi chay runamantaqa qechunqa tupaqninta chay Kawsay Sach'apa rurunta ama mikhunampaq. Hinaspapas manan permitinqachu chay ch'uya llaqtanpi tiyanantapas, kay libropi escribisqaman hina, nispa.

²⁰ Kaykunamanta willakuq Jesusmi khaynata nin:

—Arí, noqaqa prontollan hamusaq, nispa.

Saynayá kachun. ¡Señor Jesús, hamuy!

²¹ Señorninchis Jesucristopa khuyakuyninyá llapallaykichiswan kachun. Amén.

**Mosoq Testamento
New Testament in Quechua, Eastern Apurímac
(PE:qve:Quechua, Eastern Apurímac)**

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Quechua, Eastern Apurímac

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Quechua, Eastern Apurímac [qve], Peru

Copyright Information

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Quechua, Eastern Apurímac

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

xcii

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Jul 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

6f014d23-5769-5b13-a966-db00dc673469